

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDÉPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 2. (56-ji metai) 1996 m. SAUSIO-JANUARY 23 d.

DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

7722 George St., LASALLE, Que., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

ČEČENAI PALEIDO JŪRŲ KELTO ĮKAITUS

Septyni čečėnų kovotojai kartu su turkų simpatiku, protestuodami dėl Rusijos karo veiksmų Pervomayskaja kaime, užėmė jūrų keltą Turkijos pakraštyje, Juodojoje Jūroje, kartu su 242 keleiviais (jų tarpe 114 rusų). Buvo grasinama viso laivo susprogdinimu, jeigu rusų kariuomenė nepasitrauks iš Čečėnijos. Tačiau - visa tai sutapo su masyviu rusų bombardavimu ir Pervomayskaja kaimo sunaikinimu.

Turkijos min.p-kas Tan-su Ciller nesutiko ir su pasiūlymu leisti tiems 7-niems čečėnams atplaukti į Istanbulą spaudos konferencijon. Nepriklausomybės kovotojų vadas Džokhar Dudajev'as irgi ragino paleisti laivo įkaitus be incidentų.

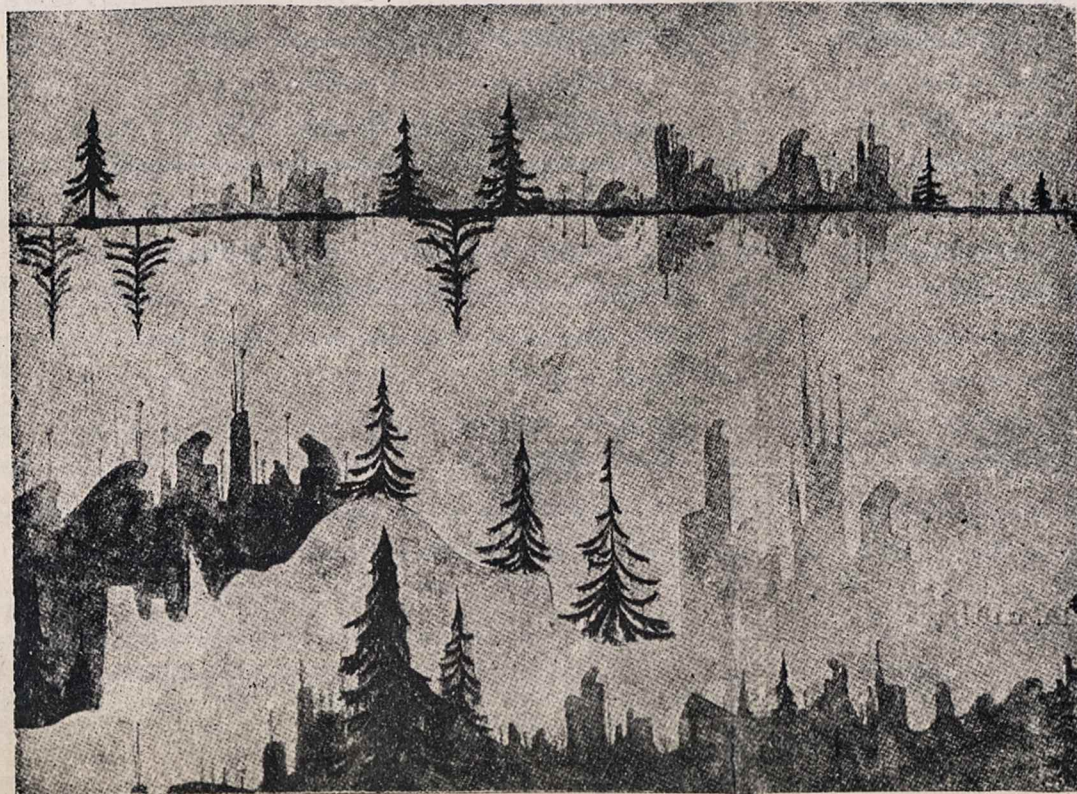
Nelygioje kovoje Pervomayskaja išlikę čečėnai turėjo pasiduoti. Jie, priešingai kaip skelbia Rusijos vadovybė savo kariams, įkaitų nežudė, bet daugelis kovotojų ir civilių gyventojų paklojo savo galvas sunkiajai Rusijos raketų ir bombonešių, bei 10.000-tinei kariuomenei.

Rusijos prez.Boris Jelnin'as, manęs per porą dienų "susitvarkyti" su čečėnais, dabar nebetvirtina, kiek dienų reikės, kad "sutvarkytų" kitose, kalningose vietovėse išsirusius čečėnus- laisvės kovotojus.

Šis keistas karas vyksta dėl Rusijos kietagalviškumo, kurios vadovai vis dar neperprato, kad derybomis galima, o ir galu gale, būtina laimėti abipusę naudą ir taikų sugyvenimą. Jeigu tokia, tik vėl geležinio kumščio jėga Rusija nori ir tesugeba jaustis "galinga" bei "šlovinga"- tai reikia pasakyti, kad vyriausybė tikros žmoniškos ir- jai pačiai naudingos- vizijos, deja, n e t u r i...

Patys rusai galų gale pradeda kalbėti, kad viso šito nereikia. Oficialiai sakoma, kad Pervomayskaja kaime žuvo 27 rusų kareiviai ir 128 čečėnų kovotojai. Iš 120-ties įkaitų liko 96, kiti nežinia kur. Gal dalis pabėgo, o kiti žuvo nuo rusų raketų ir bombų.

XIX šimtmeetyje Rusijai teko net 30 metų kovoti, kad įsiveržtų į Čečėnijos

M. K. ČIURLIONIS

Pūga

žemes ir į kaimyninį Dagestaną. Sporadiškos kovos vyko dar 20 metų ir per tą visą laikmetį nebuvo galutinai susitaikyta Čečėnijoje su Rusijos valdymu. Per II-ąją Pasaulinį karą Stalino įsakymu buvo deportuota į Sibirą 1.5 mil. čečėnų, kurių dauguma ten pražuvo.

ERDVĖLAIVIS "ENDEAVOR" SĖKMINGAI GRĮŽO ŽEMĖN

Kennedy Erdvių Centre, Cape Canaveral, Fla., 2.45 val.r., sausio mėn. 20 d. įspūdingai, nakties metu, nusileido "Endeavor", atlikęs 5.9 milijonus kilometrų kelį.

"Tai buvo fantastiška misija",- pasakė Brian Duffy, 6-ųjų astronautų grupės vadovas. Jiems pavyko pačiuoti erdvėse japonišką, jį mokslinį satelitą ir jį pargabenti į Žemę. Buvo atlikta ir visa eilė bandymų, įvykdyti du "pasivaikščiojimai" erdvėje, trukę 13 valandų.

ENDEAVOR misija buvo viena iš sudėtingo pasiruošimo dalių tarptautinės erdvės stoties įrengimui. Darbai turėtų prasidėti 1997 m. ir trukti 5 metus. Reikia tik tikėtis, kad tarptautinio bendradarbiavimo principai iki to laiko išsilaikys ir gal tobulės, remiantis Žmogaus Teisių ir demokratijos principais. Nebus daugiau pervomayskajų, nei galų gale "gulfininkų" karo, ar kokių nors dar nepavadintų grupių siautėjimų...

MEKSIKOJE TARIAMASI SU INDĖNU SUKILĖLIAIS

Galų gale, š.m.sausio mėn.19 d. Meksikos vyriausybės atstovai ir indėnų derybinė zapatistų grupė susitiko Taikos pokalbių serijoje San Andres Larrainzar vietovėje. Buvo kalbama indėnų teisių ir kultūros reikalais, kuriuos patenkinamai išsprendus, nebus reikalo įsislaptinus

kovoti zapatistams už indėnų teises.

PALESTINIEČIŲ RINKIMUS - LAIMĖJO ARAFAT'AS

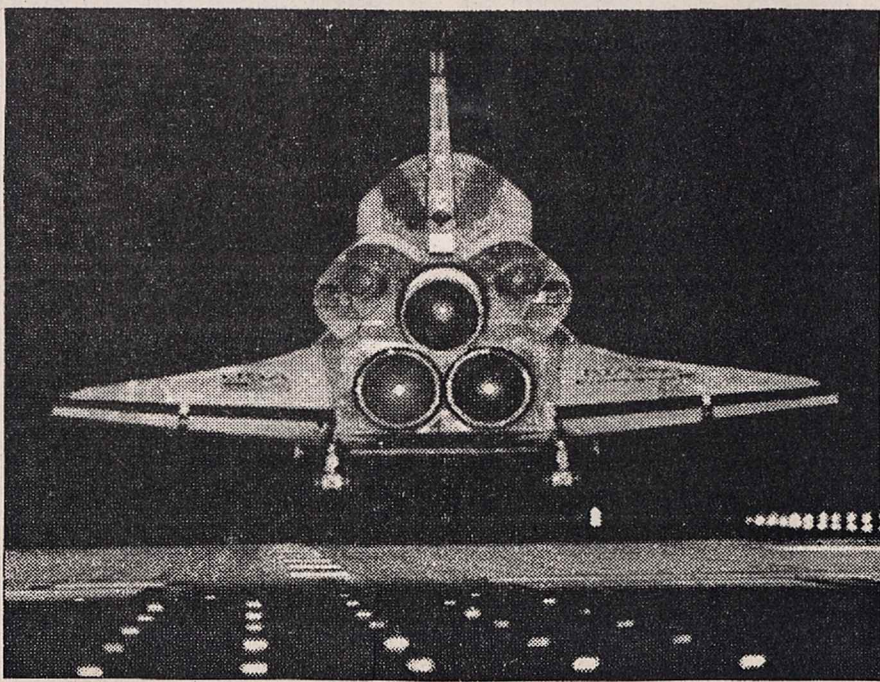
Sausio mėn.21 d. rinkimuose 88% rinkėjų (balsavo 90%) pasisakė už Palestiniečių Tarybą ir jos vadovą Yasser Arafat'ą.

Šis faktas suteikia oficialų statusą tiek tolimesnėms deryboms su Izraelio vyriausybe, tiek pačiai demokratinei Palestina.

Į Palestinos Tarybą tapo išrinkti ir dabar perėję į Nepriklausomų blokų kandidatai: Hanan Ašrawi ir Haidar Abdel-Shati.

Izraelio vyriausybė pareiškė, kad šie rinkimai reiškia ir artėjimą į tikrą taiką, bet reikalavo, kad oficialiai būtų atšauktas palestiniečių šūkis, skelbęs, jog "Izraelį reikia sunaikinti". Pats Y.Arafat'as jau seniau buvo pasmerkęs šį šūkį. "Taipo prasidėjo nauja era.Šie rinkimai- tai pagrindas Palestinos valstybei",- pasakė po rinkimu Y.Arafat'as. Jis laimėjo simpatijas ir todėl, kad per dvejatą metų po istorinio Taikos sudarymo

Erdvėlaivis "Endeavor" laimingai grįžo į žemę.

su Izraelio valstybe, jis įsikūrė Gazoje, vargingiausioje Palestinos srityje.

Izraelio min.p-kas Shimon Peres tikisi, kad dabartinis palestiniečių teisinis statusas sutvirtins ir jį derybose dėl taikos su Syria.

• Prof.VYTAUTAS LANDSBERGIS dalyvaus Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiulių rengiamajame politinių studijų savaitgalyje š.m.sausio mėn.27-28 d.d.

Pagrindinė studijų tema - šiuolaikinės Lietuvos Problemos ir Galimi Sprendimai. Vytautas Landsbergis, Lietuvos Seimo opozicijos lyderis skaitys paskaitą ir dalyvaus bendruose svarstymuose.

KOMPOZITORIUS VYTAUTAS BARKAUSKAS

Vienas garsiausių ir originaliausių Lietuvos kompozitorių Vytautas Barkauskas yra aukštai vertinamas ir dabar jo kūriniai leis Frankfurt am Main Muzikos Leidykla "Edition Peters".

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS PATVIRTINO PARAMĄ IR STIPENDIJAS

KLF Tarybos posėdyje, įvykusiame gruodžio mėn pradžioje, buvo patvirtintos paramos ir stipendijos sekančiais:

po \$500,- M.Kalčiauskienės knygai ATIDUOK TĖVYNEI KĄ PRIVALAI; Švenčionių rajono laikraščiai RYTAS, Gudijos lietuvių laikraščiai LIETUVIŲ GODOS, Vilniaus Krašto Kr.Demokratų laikraščiai APŽVALGA, Sulenkėjusiame krašte laikraščiai ŠALČIA, Lietuvos Politinių Kalinių Bendr.knygai LIETUVOS NAIKINIMAS IR KOVA, studentui M.Michalaukui Prancūzijoje, Rasai Staniūnienei pagelbėti gydymui /nukritusi nuo 5-to aukšto ir sunkiai susižeidusi/, Aklyų Choriui VILNIUS-aklyų jaunuolių paruošimui chorui, ANAPILIO Moterų Būreliui nupirkti paltus Lietuvoje; \$300,- Mažosios Lietuvos Fondui; \$2.000,- Dvasinės Pagalbos Jaunimo Centrai Klaipėdoje.

Šiuo lėšų paskirstymu buvo užbaigti 1994 metų pajamų likučiai.

Ateinančiais metais, gyvenantiems KANADOJE ir norintiems gauti paramą ar stipendiją, reikės užpildyti NAUJAS ANKETAS. Senos anketos nebegalios.

Gyvenantiems UŽ KANADOS RIBŲ, prašymus reikia rašyti laiško formoje.

Reikalų Vedėjas

"THE GAZETTE" ŽURNALISTAS RAŠO APIE LIETUVĄ

Š.m. sausio mėn. 17 d. Montreale "The Gazette" dienraštyje, skyriuje B-3 psl., akis pagauna didelėmis, storomis raidėmis užvardintas William Marsden straipsnis "In THE FACE OF OPPRESSION ir parašė "Lithuania preserved culture against incredible odds".

Skaitant apie vis labiau stebinančius Lietuvoje LDDP vyriausybės veiksmus paskutiniu metu, šis straipsnis gaivinantįs siurprizas ir priminimas. Todėl perspausdiname jo vertimą. "NL".

"Nors Švietimo ministeris (Québec'o prov., Red.) Jean Garon nusileido, remdamasis "humanitariniais pagrindais", įvykis tvyro kaip koks spektaklis - didelis ir atstumiantis atseit, Québec'as saugojo savo kultūrą ir todėl atmetė 6 metų amerikiečio prašymus lankyti mokyklą anglų kalba (Montrealyje).

Per eilę metų mes kažkaip apsipratome su tokia separatistų ir nacionalistų, blogai jų pačių suprastu elgesiu, bandančių klaidingai galvojant, išlaikyti savąją kultūrą. Taip patetiškai atrodo tokie žmonės, bandantys išsaugoti frankofonų kultūrą, neleidžiant šešiamečiui amerikiečiui svečiui lankyti anglų mokyklą, kad vėta pažvelgti kaip iš tikrųjų kultūrai grėsė sunaikinimas.

Nesunkiai grįžau iš kelionės Lietuvoje, kur dalyvavau žurnalistikos ir laisvo žodžio seminare vėl nepriklausomoje Baltijos valstybėse. Manęs dažnai klausinėjo apie referendumą ir separatistų judėjimą. Bandžiau išaiškinti politinių ir kultūrinių atžvilgiu. Buvo neįmanoma. Mano aiškinimai atsimušdavo į šaipokiškas akis. Štai kodėl:

Lietuvos, Latvijos ir Estijos mažos valstybės, bendrai sudėjęs, turi mažiau gyventojų, negu Québec'o provincija Šimtmečiais jos buvo dominuojamos Rusijos - pramintos tautų kapinyno vardu.

Gerokai užmirštos Vakarų, jos pačios savo jėgomis prisimė atsakomybę už kultūrinį ir politinį išlikimą.

Per gerą XIX a. dalį Rusija laikė pagrindinį Lietuvos Vilniaus universitetą uždara. Uždraudė lietuvių kalbą mokyklose ir įstaigose ir joks lietuvis negalėjo užimti Valstybinės tarnybos posto.

Išskyrus trumpą 22-jų metų laikotarpį tarp abiejų Pasaulinių karų, kai Baltijos valstybės džiaugėsi politine Nepriklausomybe, per šį šimtmetį jos buvo vėl prispaustos brutalaus svetimos jėgos bato.

Birželio 14, 1940 m. 100,000 sovietinių karių įžygiavo oficialiai aneksuodami Baltijos valstybes. Politinės represijos, kurias Rusijos komunistai buvo išbūlinę ant savo žmonių, buvo staigiai pradėtos vykdyti. Daugiau kaip 85,000 karinių, politinių ir intelektualinių vadovų buvo sumiti, deportuoti Sibiran ir daugelis sušaudyti. Mokyklos, laikraščiai, žurnalai, bibliotekos ir įvairios kitokios politinės ar kultūrinės organizacijos buvo uždarytos ir jų viešon įvestos sovietinės.

Rusiškąją priespaudą pasekė vokiškoji - nacių invazija 1941 m.

Rusai sugrįžę 1944 m., atnaujino stalininį terorą. 1949 m. 110,000 žmonių, jų tarpe daug moterų ir vaikų, buvo deportuoti Sibiran. Nuo 1939-1955 m. Baltijos valstybių gyventojų skaičius sumažėjo 30% - apie 2 mil. dėl karo ir represijų, vykdoma rusinimo politika. Istorija perrašinėjama. Vien Estijoje rusai sunaikino daugiau kaip 20 mil.

/žiūr. 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
RĖDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

"THE GAZETTE"
/atkelta iš 1 psl./

knų. Literatūros veikalai ir periodika, išleista prieš 1945 metus, išlikę nuo sunaikinimo, buvo perkelti iš bibliotekų į specialius fondus ir prieinami tik su specialiais leidimais. Baltijos valstybių kalbos buvo užgožiamos. Rusų kalba privaloma visose mokyklose.

Nuo 1975 m. visos akademinių darbų disertacijos privalėjo būti patiekiamos tikrai rusų kalba ir praeiti kalbos apvaldymo egzaminus, įskaitant ir mokslinius darbus apie baltų kalbas ir folklorą.

Vis dėlto, kai žvėris apsilpo, Baltijos žmonės, nežiūrindami dešimtmečius trukusio teroro ir represijų, pakilo. Juos iškėlė stiprus pasitikėjimas savimi, nemiršanti viltis ir dvasia, kuri buvo maitinama per visą sovietų valdymą privaciai namuose ir šeimose.

Kuomet Baltijos valstybės atgavo Nepriklausomybę 1991 m., jų kultūra buvo stipri. Tarp 1988 m. „perestroikos“ laikmečiu - 1992 m. lietuviai išleigė 138 laikraščius, 129 žurnalus ir 348 periodinius leidinius. Proporcingai toks leidimas vyko ir Latvijoje bei Estijoje.

Nežiūrint šimtmečių žiaurių priespaudų Vilniuje, Lietuvos sostinėje, kurioje gyvena 590,000 gyventojų, veikia 2 simfoniniai orkestrai, baletas, Valstybinis teatras ir Opera, kurie gali lenkyniauti su bet kuo Montrealyje.

Kai as žiūrėjau lietuvių pasakos baletų spektaklį, teatras buvo pilnas vaikų ir suaugusių. Man pasakojo, kad dažnai į teatrą lankosi šeimos. Taip pat gausiai lankomi orkestrų ir operų spektakliai. Šeimos gyvenimas Baltijos valstybėse yra lemiamas elementas ir vienas iš pagrindinių veiksmų, kad Estija, Latvija ir Lietuva sugebėjo išsaugoti savo kultūras.

Lietuvių kultūra buvo išlaikyta tokiame laipsnyje, kad vos 4-riems metams praėjus po Nepriklausomybės atgavimo, (skaiciuojant nuo rusų kariuomenės pasitraukimo, Red.), sovietinė tironija pradėjo pereiti į šešėlių - sapno sferą. Lingvistikos profesorė Vilniaus u-te prasiųokė, sakydama, kad jau sunku įsivaizduoti kad tikrai taip atsitiko.

Viena popietį mane nuvežė į nedidelį miestelį apie 30 km. nuo Vilniaus. Kadaisė tai buvo sostinė Lietuvių ir Lenkų imperijos, kurios ribos siekė nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Saloje, viduryje ežero stovi pastatyta gotiško stiliaus pilis iš 14-ojo šimtmečio. Dabar paversta į muziejų. Miestelyje gyvena apie 150 karaimų šeimų, kurios buvo atgabendos iš šiaurės Krymo dalies, apie 1400-sius metus kaip asmeniniai karaliaus sargybiniai. Tai - autorius rašo - "judaic sect" - dar vis išlaikiusi ir savą kalbą ir religiją. (Kalbama apie karaimus Trakuose, kurie yra senosios kulties tautelė VIII-X a. priklausiusi chazarų chanatui, žydų tikybinės sektos nariai, Red.). Jie, lietuvių ir rusų jūroje per 600 metų išsaugojo savąją savotišką kultūrą.

Todėl buvo taip sunku paaiškinti Québec'o elgesį. Kaip tu gali išaiskinti estams, latviams ir lietuviams, kad yra žmonių, bijančių angliškai kalbančio 6 metų berniuko iš Amerikos?"

Straipsnis iliustruotas "Gazette" Fondų nuotraukomis - gupės žmonių ir moters parduodančios už nepriklausomybę pasisakanti laikraštį, atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos metu Vilniuje.

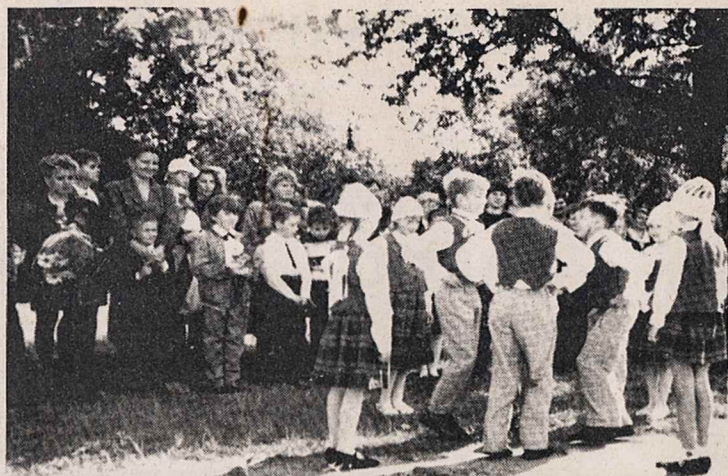
(Vertė Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė)

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

1995 m. lapkričio mėnesio pabaigoje PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys lankydamsis Lietuvoje, kartu su atstovu Juozu Gaila dar kartą su Lietuvos valdžia tikrinosi globos galimybes Rytų Kraštų atstovams ir tokiu atveju, jeigu PLB seimas būtų šaukiamas kur nors už Lietuvos ribų. Atsakymas buvo aiškus: Lietuvos valdžia seimą globos, Rytų kraštų atstovams padės išspręsti jų pinigines bėdas tik tokiu atveju, jeigu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės IX seimas bus šaukiamas Lietuvoje. Koks pasirinkimas PLB valdybai liko?

Todėl PLB valdyba savo posėdyje 1995 m. gruodžio 10, išsamiai visus tuos Kraštų Bendruomenių, Lietuvos valdžios pasiūlymus bei spaudoje jau iškilusias nuomones išnagrinėjusi, dar kartą pasitikrinusi izdo padėti, tegalėjo pasidaryti tokią išvadą: "Esamomis sąlygomis PLB IX seimas, turintis įvykti 1996 metais, tegali būti šaukiamas tik Lietuvoje."

Suprantama, kad toks sprendimas susilauks priešinų nuomonių JAV ir Kanadoje (Beveik visos kitų kraštų Bendruomenės ir visos Jaunimo sąjungos pasisakė "už Lietuvą", todėl šis PLB valdybos nutarimas joms priimtinas, tačiau priešinų nuomonių reikėjęs tegalime tik paklausti, kodėl, užuot PLB valdybos sprendimą kritikavę, jie, prašomi negalėjo parūpinti tų 60,000 JAV dolerių (ar bent jų dalies), kurių reikia atsikraidingi už Lietuvos ribų ruošiamą PLB seimą 35 Rytų kraštų atstovus ir juos bent savaitę čia išlaikyti: apmokėti viesbučiuose kambarius (praėjusio seimo patyrimas parodė, kad privačiuose namuose jiems nakvynių surasti nepavyks), maitinimą, 2 psl.

Rygos lietuvių pagrindinės mokyklos mokinukai 1995-1996 mokslo metus pradėjo šokdami lietuvišką „Kalevį“.

1995 lapkričio 24 mokyklą aplankęs PLB valdybos pirm. Bronius Nainys kalbasi su mokiniais ir į juostelę užrašo jų pasisakymus bei daineles, kurias mokiniai noriai ir gražiai dainavo.

● LIETUVIŲ GIMNAZIOJE PLB pirm. Bronius Nainys lankydamsis Lietuvoje, suspėjo aplankyti ir Rygos Lietuvių Gimnaziją. Ji turi 5 klases, joje mokosi 51 moksleivis. Dėstomoji kalba lietuvių, iškyrus Latvijos istoriją ir dar porą dalykų.

Mokinius tėvai suveža iš viso Rygos miesto. Mokytojos, kaip rašo pirm. B. Nainys "Pasaulio Lietuvyje", moterys, atvykusios iš Lietuvos arba gyvenančios Rygoje. Tam darbui gerai pasiruošusios, turi įsigijusias Latvijos Švietimo Ministerijos reikalaujamus mokslo laipsnius.

Gimnaziją išlaiko ši ministerija, turi savo patalpas - dalį latviškos gimnazijos pastato. Tikimasi, kad ateityje gaus ir daugiau

giau patalpų. Rūpinasi papildomomis lėšomis, kurios ypač reikalingos mokinių lietuviškai kultūrinei veiklai.

Gimnazijai vadovauja už latvio ištekęs ir Rygoje nuolat gyvenanti pedagogė A. Treija. Gimnaziją globoja Latvijos Lietuvių Kultūros ir Švietimo Centras. Mokiniai noriai lanko šią Gimnaziją, nuotaika visų gera. Po kelerių metų ji išsivystys į pilną gimnaziją.

Reikia pažymėti, kad Rygoje veikia dar ir lietuviška Šeštadieninė Mokykla, kurioje pamokos vyksta po 6-8 valandas. Kituose miestuose, kiek lankytojų teko girdėti, irgi yra lietuviškų mokyklų.

transportą, duoti net ir šiek tiek kišenpinigių smulkiam išlaidom. Tokią paslaugą tikrai būtume sveikinę.

Buvo aptarta ir seimo data. Visų nuomones bei pageidavimus priėmusi dėmesin, PLB valdyba priėjo išvados, kad seimą parankiau būtų saukti 1996 m. rugpjūčio mėn. pradžioje.

Seimas galėtų įvykti, pvz., pirmą rugsėjo savaitę. Per savaitgalį (rugsjūčio 31-rugsėjo 1) seimo nariams į Vilnių suskridus, pradinės iškilmės galėtų būti atliktos pirmadienį, rugsėjo 2, o posėdžiai prasidėtų antradienį - rugsėjo 3, ir baigtųsi ketvirtadienį - rugsėjo 5, arba vėliausiai - penktadienį, rugsėjo 6 d. Savaitgalis, rugsėjo 7-8 d.d., vėl skrydžiams namo tiems, kurie nenorėtų ilgiau pasilikti ir dalyvauti planuojamoje savaitgalio kultūrinėje programoje. Tačiau seimas galėtų būti ruošiamas ir rugpjūčio 24-31. Tuo atveju su mokyklomis bei universitetais susiurti atstovai rugsėjo 1 ar 2 jau galėtų grįžti namo. Žinoma, datos parinkimas priklausys ir nuo sąlygų Lietuvoje: nuo atstovų apgyvendinimo bei maitinimo galimybių universitetų bendrabučiuose, kol dar Vilniuje neprasidėjęs mokslas, nuo auditorijų arba kitų valstybinių laisvų patalpų naudojimo posėdžiams be patarnavimo.

PLB valdybos posėdyje buvo svarstyta mintis pirmame tokiaime oficialiame užsienio lietuvių atstovų suvažiavime pagerbti Lietuvos laisvės kovotojų - partizanų, nes jų kovą užsienio lietuviai visą laiką sekė, rėmė, ja sielojosi, apie ją skelbė pasauliui, jaudinosi dėl aukų ir skaudančiomis širdimis liūdėjo dėl tragiškos pabaigos, kovotojų, jų šeimų, talkininkų likimo. Giliai pergyverame ir dabartinę kovotojų padėtį, kai Lietuvoje mažai jais domimasi, niekas ne tik neryškina jų kovos prasmės, bet daugeliu atveju jie stumiami užmarštin, ignoruojami, palikti nepritekliams ir skurdai.

PLB seimo atitinkamas jų priminimas, pagerbimas, išryškinimas tam reikalui sukurta rimta programa, gal būtų posūkis Lietuvos laisvės kovotojų reikiamo įvertinimo kryptimi.

Tai būtų atliekama pirmąją PLB seimo Lietuvoje dieną - prasmingas įvadas.

PLB seimo atstovų paskirstymą pridėdame ir prie šio bendrąsčio ir prašome Jums paskirtus atstovus išsirinkti pagal Jūsų LB įstatų reikalavimus ir jų sąrašus, kartu ir pilnas adresus, telefonus, faksus skubiai atsiųsti PLB valdybai. Tai ypač svarbu!

PLB seimo komisija

PLB valdybos nuomone šis seimas bus labai reikšmingas, nes jam reikės išspręsti daug svarbių naujų klausimų, o gal net ir tolimesnį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, kaip visų už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių jungties, likimą. Todėl būtina jam visapusiškai pasiruošti. Tam tikslui PLB valdyba sudarė programos komisiją, jos pirmininke pakviesdama žinomą Kanados bendruomenininkę Ireną Lukoševičienę ir paprašydama ją sutelkti kitus komisijos narius.

Pirmininkė PLB valdybai pranešė, kad iki 1995 m. gruodžio 30 komisijon jau pakviesti šie nariai: Vytautas Bireta, Indrė Čuplinskaitė, Vytautas Kamantas, Regina Kučienė, Rasa Kurienė, Milda Lenkauskienė, Paulius Mic-

PASKIRTOS "DARBININKO" PREMIJOS

"Darbininko" laikraštis savo 80 metų sukakties proga buvo paskelbęs novelės ir religinio straipsnio konkursą, kurio terminas baigėsi 1995 metų lapkričio 1 d. Buvo gauti 9 kūriniai.

Kūrinių vertinimo komisiją sudarė: Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, Paulius Jurkus - sekretorius; narys - Vytautas Volertas. Kūriniai buvo padauginti, kiekvienam vertinimo komisijos nariui pilnas komplektas.

Perskaite kūrinis, komisijos nariai susisiektel telefonu, aptarė kūrinis ir 1995 m. gruodžio 7 d. vienbalsiai paskelbė šį sprendimą:

Novelės I-oji premija skiriama už novelę "Marių dovana arba neišsiustas laiškas", slapyvardius "Vaidilutė";

Novelės II-oji premija skiriama už novelę "Laiškas draugui, draugei iš Tėvynės - Mano mirtis", slapyvardis "Testamentas";

Už religinio turinio straipsnį skiriama tik III-oji premija; straipsnis: "Ko Rūpintojėlis laukia iš mūsų", slapyvardis - "7777777".

Atidarius vokus, paaiškėjo, kad novelės I-mą premiją laimėjo žinoma rašytoja Aurelija Balašaitienė; novelės II-rą premiją laimėjo Jurgita Žemaitytė, gyvenanti Kretingoje, Šv. Antano kolegijos mokinė; religinio turinio straipsnio III-čią premiją laimėjo irgi Jurgita Žemaitytė.

Pirmoji premija yra 300 dol.; antroji - 125 dol., religinio straipsnio trečioji premija - 75 dol.

Vertinimo komisija dėkoja laikraščiui už konkurso idėją ir jo paskelbimą, nes tai pagyvina literatūrinį gyvenimą, paskatina bei ugdo lietuvišką literatūrą.

Paulius Jurkus,
vertinimo komisijos sekretorius

MIRĖ RASŲTOJAS JURGIS GLIAUDA

Kalifornijoje, š.m. sausio mėn. 3 d. mirė Jurgis GLIAUDA, 89 m. amžiaus, teisininkas, rašytojas ir visuomenės veikėjas.

Teisės mokslus baigęs Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, advokato.

Artėjant antrajai sovietų okupacijai, pasitraukė į Vokietiją, po to į Šveicariją. Iš ten 1947 m. atvyko į Ameriką. Iki 1953 m. gyveno Detroite, po to - Los Angeles.

1951 ir 1952 m. pradėjo rašyti romanus slapyvardžiais ir laimėjo "Draugo" dienraščio konkursuose premijas už romanus "Namai ant smėlio" ir "Ora pro nobis".

Kiti jo romanai, pasižymintys psichologišku išvalgumu, yra laimėję įvairias išsivijos literatūrinės premijas, nors jam buvo ir daromi priekaištai dėl lietuvių kalbos stiliškos. (Su laiku jo kalbiniai "nuslydimai" vis mažėjo). Pažymėtini premijuoti veikalai: "Šikšnosparnių Sostas", "Delfino ženkle", "Liepsnos ir Apmaudo Asociacijai", "Aitvarai ir giria", "Pagairė", "Perlojos Respublika", "Ika-

kus, Juozas Polikaitis, kun. Edis Putrimas, Rasa Sakutė, Irena Ross, Horstas Žibas, kun. Alg. Žilinskas. Pirmininkė 1996 m. pradžioje kreipsis į Kraštų Bendruomenes, prašydama jas į programos komisiją skirti po vieną atstovą ir su jais bei Kraštų Bendruomenių valdybomis susirašinėti tiesiogiai. Jūsų patogumui komisijos adresą pranešame iš anksto:

PLB IX seimo programos komisija/ Irena Lukoševičienė - pirmininkė, 11 Wincott Dr. Apt. 910, Etobicoke, Ont. M9R 2R9, Canada; Tel: (416)-246-9506; Fax (Kanados LB raštines patarnavimas) 416/533-2282.

Montrealyje, Chateauguay priemiestyje..

NEPAPRASTI POTVYNIAI

Š.m.sausio mėn. staigus atlydis sukėlė daugybę potvynių JAV, kur netikėtai gausus sniegas ir pakilus Ohio upė apsmėmė didžiulius plotus. Daugiau kaip 100.000 žmonių buvo priversti palikti savo gyven-

vietes vien Pensilvanijoje.

Kanadoje - Montrealeto pakraštėje, Chateauguay upė iškilo visu smarkumu ir gyventojus teko gelbėti, kurie nesuspėjo pasitraukti nuo potvynio, gaisrininkų įvairių kitų tarnybų pagalba. Kai kas naudojo indėnišką metodą...

Angry and nervous Lithuanian bank depositors line up to try to rescue their hard-earned lita before it's too late.
Photo by Raimondas Suika /VILFOTO/

LIETUVOS METŲ MOTERIS - FILMŲ REŽISORĖ

Gruodžio 19 d., NERIN-GOS restorane buvo pas- kelbta Metų Moteris- titula skiria jau treči metai Lie- tuvos žurnalas "Moteris".

1995 m. titulą gavo telefilmininkė-režisorė Ja- nina Lapinskaitė-Puipienė už filmus apie negalias ištiktų žmonių gyvenimą.

Dokumentinių Filmų Festivalyje Monte Carlo jos filmas "Iš Skruzėlių Gyvenimo" laimėjo antrą vietą, o Jugoslavijoje "Auk- sinės Alyvos Šakelės" Festivalyje- Grand Prix.

Šio filmo veikėjai - Antavilio Pensiono gyven- tojai.

Janina Lapinskaitė yra sukūrusi ir "Toks Mano Likimas", "Iš Elfy Gyveni- mo"-kinematografinius vei- kalus.

OPTIMISTAI TVIRTINA KAD LIETUVA TURĖS ELEKTROS ENERGIJOS PERTEKLIŲ

AGEP pranešimu, 1998- 2003 metais Lietuvos ener- getinė sistema gali būti įjungta į bendrą Europos energetikos tinklą. Lietu- voje pagaminama daugiau elektros energijos, negu jai pačiai reikia. Elektros energija palyginant pigi, jos perteklių norėtų pirkti Vakarai, tačiau Lietuva neturi trumpiausių energi- jos perdavimo į Vakarus kelių.

TĖVO IR SŪNAUS LIKIMAI

Vytautas SVILAS gimė 1925 m. birželio 27 d. Pane- vėžyje, vėliau su tėvais persikėlė į Kauną.

1940 m., sovietams aneksavus Lietuvą, jis, penkiolik- metis, aktyviai įsijungė į 8-je vidurinėje mokykloje (gim- nazijoje) pogrindyje veikusią moksleivių grupę, spausdinu- sias ir platinusias atsisaukinus prieš sovietų valdžią ir santvarką. 1940 m. NKVD čekistai, likviduodami grupę, areštavo ir V. Svilą. Motina su seserimi Alona tuo laiku repatriavo į Vokietiją. Sovietams teko išleisti ir jį. 1943 m. V. Svilas, pabėgęs iš Vokietijos apsigyveno Kaune, tėvų namuose, Radastų g. ir ėmė veikti pogrindinėje organizacijoje, Lietuvos Aktyvistų gretose - buvo vyriau- sias LAF leidinio "I laisvę" ekspektorius. Tėvų namai

IŠEIVIJOS SPORTININKAI GYVUOJA -

ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO SĄJUNGOS CENTRO VALDYBOS

Aplinkraštis nr. A-22/95, 1995 m. gruodžio 16 d..

NAUJOJI ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA.

Visuotiniame ŠALFASS-gos suvažiavime, įvykusiame 1995 m. lapkričio 18 d. Detroite, Mich., išrinkta naujoji ŠALFASS-gos Centro Valdyba, susidedanti išimtinai iš Toronto ir apylinkių sporto darbuotojų, savo pirmame po- sėdyje, 1995 m. gruodžio 13 d. pareigomis pasiskirstė taip: Audrius ŠILEIKA- pirmininkas, Mindaugas LEKNIC- KAS - I vicepirmininkas- pirmininko pavaduotojas, Ri- mas MIEČIUS - II vicepirmininkas varžybiniais reika- lams, Arūnas ČYGAS - sekretorius, Algirdas BIELSKUS- generalinis sekretorius (gyvena Cleveland, Ohio), Jonas GUSTAINIS- išdininkas, Marijus GUDINSKAS ir Sigitas KRAŠAUSKAS - nariai.

Oficialus ŠALFASS-gos Centro Valdybos adresas yra: ŠALFASS-gos Centro Valdyba, arba Lithuanian Athletic Union of N. America c/o Audrius ŠILEIKA, 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada; Tel: (416)-767-6520 Faksas: 416-760-9843.

Informacinių administracinių bei varžybinių aplinkraš- čių, įvairių nuostatų ir narių registracijos reikalais prašo- me kreiptis į gen. sekr. Algirdą BIELSKŲ, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122, USA. Tel: (216)-486-0889. Faksas: (216)-943-4485.

Sporto apygardos, paskirų soprto šakų bei kitoki pa- galbiniai komitetai yra perorganizavimo stadijoje ir bus paskelbti vėliau. Iki tai bus padryta, visi ligsioliniai pa- reigūnai prašomi testti savo pareigas.

1996.I. 23

KAZIMIERAS SVILAS

tapo ne tik pagrindinės spaudos sandėliu, bet ir slaptų po- grindinių veikėjų susibūrimo vieta.

1944 m. gegužės mėn. 10 d. gestapininkai padarė namuose kratą ir V. Svilą areštavo, bet kratai buigiantis jam pasisekė pabėgti. Su Lietuvos Aktyvistų Fronto parū- pintu Stasio Bružo pavarde, pasu buvo pasiūstas pogrindi- nei veiklai į Jurbarko valsčių Petro Paulaičio žinion. Ne- trukus V. Svilas išvyksta Vokietijon - mokyti partizaninė- s kovos veiksmų užfrontėje. 1944 m. gruodžio 18 d. atskraidintas nusilejo parašiuo Kazlų Rūdos miškuose. Veikė kap. P. Gužaičio dalinyje. Netrukus legalizavosi, išsidarbinaamas Jurbarko girininkijoje. Palaikė ryšius tarp kitų partizanų grupių, perdavinėjo korespondenciją, plati- no partizanų spaudą, atlikinėjo kitas partizanų vadovybės užduotis.

1945 m. birželio 22 d. grįžtant iš "Jono" partizanų stovyklos buvo sulaikytas. Po žiauraus tardymo nuteistas 20-čiai metų katorgos darbams. 1946 m. nugabentas į Vokutos anglės kasyklas, susirgęs ir išsekęs pateko į li- goninę, kur vėliau dirbdamas sanitaru baigė medicinos felčerių kursus ir paskirtas kasyklų felčeriu.

Po Stalino mirties amnestuotas, 1956 m. grįžo į Lietu- vą. Negavęs leidimo gyventi Kaune, apsigyveno Marijam- polėje (Kapsuke), dirbo melioracijoje inžinierium-darbu- vykdytoju. Visą laiką rūpinosi gauti bolševikinės valdžios leidimą išvykti į Vakarų Vokietiją, todėl net vedė (fikty- viai) į V. Vokietiją repatriuojančią šilutiškę A.S., bet sovietų valdžiai kartu su ja išvykti neišleidus, atsisakė TSRS pilietybės. Galų gale 1966.12.02 jam buvo leista išvykti į Federatyvinę Vokietiją.

Aplankęs Kanadoje gyvenančią seserį Aldoną Kraig (motina žuvo Vokietijoje 1945 m. bombardavimo metu) ir grįžęs į V.Vokietiją, išsidarbino Lietuvos Vasario 16-osios gimnazijoje mokytoju. Aktyviai darbuosis visuomeninėje ir politinėje išeivijos lietuvių veikloje, buvę pakartotinai renkamas į Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybą, gar- bės teismą. 1978 m. atstovavo Pabaltijo Lietuvių bendruo- menės seimui Toronte, su mokiniiais dalyvavo VLIKo suorganizuotoje demonstracijoje Vienoje 1986 m. Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijoje. Rašė straips- nius į išeivijos lietuvių spaudą, organizavo BALFO pagal- bą Lietuvoje likusiems nuo okupantų nukentėjusiems biči- liams.

Du kartus buvo nuvykęs į Lietuvą kaip turistas. Vieš- damas 1970 m. vasarą buvo čekistų sulaikytas. Kelias valandas grasindami ir šantažuodami bandė užverbuoti, o nepasisėkus, būrio čekistų buvo nuvežtas į Brestą ir prie- varta išvartytas iš TSRS, be teisės kada nors sugrįžti.

ŠALFASS-gos REVIZIJOS KOMISIJA IR GARBĖS TEISMAS

ŠALFASS-gos Revizijos Komisija buvo išrinkta tame pa- čiaame suvažiavime, susidedanti iš Čikagos sporto darbuo- tojų: Algimantas TAMGŠIUNAS, Aleksas LAURAITIS ir Rimantas DIRVONIS.

ŠALFASS-gos Garbės Teismas buvo išrinktas iš Detroi- to sporto darbuotojų: Ipolitas JANUŠIS, Vitas RUGIENIUS ir Narimantas UDRYS.

1996 m. ŠALFASS-gos varžybinis kalendorius

1996 m. ŠALFASS-gos varžybinio kalendoriaus planavi- mas eina prie pabaigos ir greitai bus paskelbtas. Iš stam- besnių varžybų paminėtina, kad 46-sios Metinės žaidynės planuojamos 1996 m. gegužės 17-19 d.d. Čikagoje. Data dar galutinai nepatvirtinta. Programa apimtų krepšinį, tinklinį, ledo ritulį, šachmatus ir, gal būt, lauko ir stalo tenisą.

ŠALFASS-gos Centro Valdyba

1996 m. ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ KĖGLIAVIMO PIRMENYBĖS

Kėgliaavimo (Bowling) pirmenybės vyks 1996 m. vasario mėn. 24 d.šėštadienį, Seaway Lanes, 30300 Euclid Ave., WICKLIFFE, Ohio (rytiniame Cleveland'o priemiestyje). Tel:216-944-4646.

Pirmenybės bus pravestos suderinant su kartu vykstančiu 11-ųjų Cleveland'o LSK ŽAIBO metiniu "Draugystės Turnyru".

Š.Amerikos lietuvių pirmenybių dalyvių registra- cija nuo 11:30 val.r. Varžybų pradžia 12.00 val.

"Draugystės Turnyro" dalyvių registracija nuo 2:30 val.p.p., varžybų pradžia - 3.00 val.p.p.

Varžybos bus komandinės ir individualinės. Ko- mandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai-jos. Dalyvių am- žius neapribotas. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių kilmės žaidėjams.

Specialiai atžymėti bus jaunieji ir mergaitės, 16 metų ir jaunesni varžybų dieną.

Pilnos informacijos pranešamos visiems sporto klubams ir taipogi gali būti gaunamos pas varžybų va- dovą, šiuo adresu:

Algis Nagevičius, 7702 West Pleasant Valley Rd., PARMA, OH 44130, USA., tel:216-845-8848.

Dalyvių registraciją atlikti iš anksto neprivaloma.

VYTAUTAS SVILAS

1991 m. V. Svilas vedė jį aplankiusią katorgos draugo dukrą Emą Pakutinskaitę, bet į Tėvynę grįžti ar nors dar kartą apsilankyti nebeleido sunki, nepagydoma liga.

V. Svilas mirė 1992 m. balandžio 10 d., palaidotas Vokietijoje, Huetenfeldo kapinėse, šalia lietuvių Vasario 16-osios gimnazijos.

Kazimieras SVILAS gimė 1892 m. kovo mėn. 4 d. Dauglėnų kaime, Pusaloto valsčiuje, Panevėžio apskrityje. 1915 m. baigė Panevėžio mokytojų seminariją ir buvo mobilizuotas į rusų armiją, baigė Čugujevo karo mokyklą 1918 m. grįžo į Lietuvą ir įstojo savanriu į besikurian- čią Lietuvos kariuomenę, dalyvavo kovose su lenkais ir bolševikais, po to kurį laiką buvo Lietuvos karo atstovas Maskvoje. 1925 m. baigė Vytauto Didžiojo aukštuosius karininkų kursus. Iš kariuomenės tarnybos išėjo 1926 m. turėdamas atsargos majoro laipsnį ir stojo Vidaus reikalų ministerijos tarnybon - Zarasų apskr. viršininku. 1928 m. - policijos inspektorius, 1931 m. - policijos referentas. 1933 m. jam pavesta eiti Piliečių apsaugos departamento direktoriaus pareigas, 1935 m. paskirtas Policijos departa- mento direktorium. Šiose pareigose buvo iki 1940 metų birželio mėn. 22 d., kada bolševikams aneksavus Lietuvą, išėjo į pensiją. Po kelių savačių (1940.07.11) buvo čekis- tų suintas, išvežtas į Maskvą, po tardymų nuteistas mir- ties bausme ir 1943 m. rugpjūčio mėn. 9 d. sušaudytas Butyrkų kalėjime.

1933-40 m. K. Svilas buvo "Policijos" žurnalo atsakin- gasis redaktorius, bendradarbiavo "Karde", "Karyje", Ži- nyne" ir kituose leidiniuose. Atskirais leidiniais išspausoi- no "Automatiški pistoletai" (1933), "Anglų šautuvas", "Šau- dymo kultūra ir technika" (1936). Buvo Policijos mokyk- los šaudymo ir savigynos sporto lektorius, propaguotojas, rūpinosi šiomis sporto šakomis Lietuvos policijoje. Jo direktoriavimo metu sustiprintas Lietuvos policijos turnau- tojų mokslinimas, perorganizuota policijos spauda.

Juozas Grušys

1996 m. Š.AMERIKOS LIETUVIŲ SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1996 m. ŠALFASS-gos Alpinistinės /Kalnų/ slidinėjimo pirmenybės įvyks 1996 m. vasario 24 d., šėštadienį, Lo- retto Ski Resort, Loretto, Ont., apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto. Tel: (905)-729-2385. Vaziuoti Hwy 50 iki Loretto, nuo ten - sekti ženklus. Vykdo Toronto LSK Jungtis.

Pradžia - 10:00 AM, Registracija nuo 8:30 iki 9:30 AM.

Programa: Slalomas ir Didysis slalomas šiose klasėse: berniukams ir mergaitėms 9 m. ir jaunesniems; berniu- kams ir mergaitėms 10-12 m. imtinai; jauniams ir mer- gaitėms 13-16 m. imtinai; vyrams ir moterims 17-34 m. imtinai; vyrams senjorams 35-49 m. imtinai; moterims senjoroms - veteranėms 35 m. ir vyresnėms; vyrams ve- teranėms 1-50-64m. imtinai ir vyrams veteranams II-65 ir vyresniems.Taipogi bus išvesti vyrų ir moterų absoliu- tūs laimėtojai, nepaisant amžiaus.

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS-gos nariams, atlikusiems 1996 m. metinę narių registraciją, kurią bus galima atlikti ir vietoje.

Dalyvių registracija atliekama iki 1996 m. vasario 17 d. imtinai, pas pirmenybių vadovą, ŠALFASS-gos Slidinėjimo komiteto pirmininką Rimą KULIAVĄ, šiuo adresu: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada; Tel: (416)-766-2996, Faksas: 416-766-5537. Smulkios informacijos pranešamos visiems ŠALFAS- gos sporto klubams bei kai kuriems slidinėjtojams. Suinte- resuoti nepriklausomi slidinėjtojai prašomi kreiptis į Rimą Kuliavą arba Vytenį Čiurlionį.

Papildomai registruotis bei informacijos gauti, ypatin- gai gyvenantiems JAV-ėse, galima ir pas ŠALFASS Slidi- nėjimo k-to vicepirmininką Vytenį Čiurlionį, 19755 Upper Terrace Dr., Euclid, OH 44117. USA. Tel: (216)-481-1525. Fax: (216)-943-4485.

ŠALFASS SLIDINĖJIMO KOMITETAS

1996 m. ŠALFASS-gos VYRŲ SENJORŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1996 m. vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pir- menybės įvyks 1996 m. kovo mėn. 30&31 d.d., Londne, Ont. Vykdo Londono LSK Tauras.

Senjorų K.asifikacija yra pagal žaidėjo amžių 1996 m. gruodžio 31 d. Kitaip tariant, senjorų klasei priklauso gimusieji 1961 m. ir vyresni.

Preliminarinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1996 m. vasario 10 d. imtinai pas turnyro vadovą Bill JANSBERGER, šiuo adresu: Bill Jansenberger, 142 Wortley Rd., London, Ont. N6C 3P5, Canada. Tel: (519)-439-5462 - namų; (519)-672-4776 - darbo. Faksas: (519)-672-8829.

Po preliminarinės registracijos bus paskelbta varžybų formatas ir tolimesnės detales.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių sporto klubams atlikusiems 1996 m. metinę ŠALFAS-gos registraciją. 1995 m. laimėtojai buvo Hamiltono KGVAS.

ŠALFASS-gos CENTRO VALDYBA

PARTIJOS AUKSAS

/ tęsinys/

Igor Bunič

Maskvoje tvyrojo panika, bet ne mažesnė panika viešpatavo ir Petrograde, prie kurio iš pietų su savo mažyte armija, kurios pusę sudarė gimnazistai, artėjo generolas Judeničius. Skubant buvo šaudomi tie, kurių dar nesuspėjo susaudyti. Šaudytos ir šeimos. "Te ilgai mus atsimins, jei nugalės". Zinovjevas alpėjo iš baimės ir Leninas siuntė jam drąsinančias telegramas: "apginkluoti darbininkus ir mesti prieš Judeničių, užnugary pastacius "internacionalistų" kulkosvaidžius, kad nesugalvotų trauktis. Mobilizuotų karininkų šeimas paimti įkaitais, perspėjus, kad visos šeimos bus susaudytos, jei Judeničius nebus sustabdytas. Šaudyti visus. Ypač visus buvusius aukšto rango karininkus ir valdininkus, nepaisant amžiaus. Pinigų jie neturi, bet užtat yra potencialiai pavojingi.

Masinių žudynių sukuryje žuvo puikus rusų laivyno vadai, mokslininkai: admiralas Skrydlovas, Jesenas, Štelbergas, Bachirevas ir Razvozovas. Bet žlugimo perspektyva negalėjo būti kompensuota vien masinėmis žudynėmis.

Buvo imamasi ir kitų priemonių. Iš pradžių viskas buvo daroma, kaip paprastai, diletantiškai. Pas turtingą įkaitą, su baime laukiantį kada sušaudys, ateidavo ir pasiūlydavo parduoti nekilnojamąjį turtą kitam asmeniui, dažniausiai užsieniečiui. Įformindavo atitinkamus dokumentus, patvirtintus šalių parašais ir asmeniniais antspaudais, kad šis nekilnojamas turtas (gamyklos, parduotuvės, garlaiviai, geležinkeliai, leidyklos ir kt.) jau nacionalizuotai niekas neprisimindavo, o įkaitas mirtininkas, suprantama, jokių nereikalingų klausimų nekeldavo, jei jam pažadėdavo gyvybę už tai, kad parduos jau nacionalizuotą turtą. Po to įkaitą sušaudydavo, visus dokumentus apie jį sunaikindavo, ir jis tarsi dingdavo be žinios. O visos teisės į jo turtą pereidavo kitam asmeniui.

Taip bolševikai planavo, kalbant šių dienų kalba, išlieti į rinką, privatizavus svetimą turtą. Jei, tarkim, baltieji būtų pavykę nugalėti, jie pirmiausia būtų buvę suinteresuoti kuo greičiau sureguliuoti ūkinį gyvenimą. Kokia nors privačia gamykla jie tik būtų apsidžiaugę. Gamyklos savininku tapdavo anksčiau niekam nežinomas ponas N. Bet visi žinojo, kad ši gamykla priklausė pirklui Paramonovui. Ponas N. parodydavo pirkimo aktą, pagal kurį pirklis Paramonovas pardavė jam gamyklą dar 1916 m. Kodėl to niekas nežinojo? Komercinė paslaptis. Mat buvęs savininkas atsidūrė labai sunkioje finansinėje padėtyje ir nenorėjo viešumo. O kur jis dabar? Nežinia. Ponas N. pareiškia, kad sudarius sanderį jis išvažiuo iš Rusijos ir nematė p. Paramonovo nuo 1916 metų. Taip, toks buvo metas. Visus išblaškė. "Tačiau yra duomenų, kad Paramonovą su visa šeima sučiupo ir nužudė bolševikai". Dieve mano! Kokie kraugeriai! Koks nuostabus buvo žmogus!"

Žinoma, galėjo ir nepasisiekti, galėjo demaskuoti. Galimas dalykas, jog landus žurnalistas būtų iškęlė drąsia versija apie tokią operaciją, radę liudytojų, kurpę hipotezes, kad visa ekonomika yra bolševikų agentų rankose. Bet greičiausiai įrodymų rasti nepavyktų. Be to, juk dėl to negrausio savo ekonomikos! O savininkų politiniai ištikinimai - antraeilis dalykas.

Kiek vėliau, kai ČK atsirado grafologų ir monetų padirbinėtojų skyrius, įkaičių jau netrikdydavo pasiūlymais, o paprasčiausiai sušaudydavo savarankiškai ir aukštu lygiu įformindami visus dokumentus. Buvo pagaminta daugybė suklastotų banko knygų, vekselių, paskolų laktų, pirkimo aktų su pastabomis, pradedant nuo 1912 m., su labai garsių žmonių parašais; dalis jų suspėjo mirti savo mirtimi, o dalis buvo sunaikinta. Be to, dažnai tokie žmonės buvo naikinami ne tik su visa šeima, bet ir su artimiausiais bendradarbiais, jei juos pavykdavo sučiupti.

... "Ko gero, Rusijoje nėra ne vieno namo, kuriame mes tiesioginiai ar netiesioginiai nebūtume užmūsų motinos, tėvo, brolio, dukters, sūnaus ar apskritai artimo žmogaus, - stebėjosi Bucharinas, - ir vis dėlto Feliksas ramiai, beveik be jokios apsaugos pėsčias vaikštineja (net naktimis...) po Maskvą; o kad mes uždraudžiame jam tokias promenadas, jis tik niekinamai juokiasi ir pareiškia: "Ką? Nedrįs, psia krew! Ir jis teisus: nedrįs... Stulbinanti šalis!" Ir joje dėjos išties stulbinantys dalykai! Iš užsienio į Maskvą skriedavo tokio turinio sifrutės: "Pavyko išsifruoti sąskaitą Kroizo ir Funko banke (Bernas), kurios numeris B- lotyniška, C - lotyniška, trys šimtai keturiasdešimt aštuoni penkiolika dešimt šimtai šeši nulis septyniolika, Zeat - lotyniška, T.1 milijono 800 tūkstančių šveicariskų frankų sąskaita priklauso Nikodimui Pantelejevičui Parfionovui - b-vės "Kaukazas ir Merkurius" akcininkui. Sąskaitos devizo išaiškinti nepavyko. Kerdas".

Ne veltui Dzeržinskis važinėjo į Šveicariją, ne veltui stengėsi ir Parvusas. Bankai ne tik priiminėjo krauju aptašytą auksą, bet ir užsiundydavo ant savo klientų ČK, nes tokia sifrutė galėjo atsiųsti tik banko tarnautojas. Prie sifrutės prisegta pažyma: "Parfionovas Nikodimas Pantelejevičius, tiltų statybos inžinierius ir pramonininkas, Volgos-Kaspijos upių laivininkystės akcininkas. Šiuo metu yra Kijeve pas baltuosius". Nieko, palauksim. Niekur tu, balandėli, nedingsi. Pats mums pasakysi ir devizą ir visa kita, ko reikia pinigams paimti. Ir užsienyje tave rasim, jei reikės.

... Suprantama, kad jau visi, kurie jau bent šiek tiek buvo susiję su naujosios valdžios vadeivomis, vaikščiojo valiutos ir auksinių monetų prikimštomis kišenėmis. Kazkodėl tais laikais dar nebuvo visiškai aišku, kam tai galima, o kam - ne. Su užsienio valiuta įkliuvo net garsusis Suomijos geležinkelio "legendinis" garvežio Nr. 293 mašinistas, atvežęs Lenina į Petrogradą perversmo iškarėse.

Užsienio valiutos ir aukso laikymą daugybė vienas kitą dubliuojančių dekretų ir įsakų numatė saudyti be teismo ir tardymo. Jei labai pasiseks, tai tik konfiskuos. Gelbėti mašinistą teko pačiam Leninui. Raštyje žinomam čekistui budeliui Unšlichtui pasaulinio proletariato vadas rašo: "Asmeniškai pažinodamas drg. Jalavą nuo 1917 m., patvirtinu jo neabejotiną sąžiningumą ir prašau įsakyti nedelsiant atiduoti jam atimtus pinigus. Prašau atsiųsti man Jūsų potvarkio kopiją ir nurodyti atsakingo už įvykdymą žmogaus pavardę.

Antra: Prašau pareikalauti visų dokumentų apie krata drg. Jalavos namuose ir atsiųsti juos man. Priedą prašau grąžinti. Su komunistiniais linkėjimais - Leninas".

"Draugui Leninui, - skubiai telegrafuoja Unšlichtas. - Pagal esamus nuostatus užsienio valiuta turi būti konfiskuota, ta tikriausiai ir padarė Petrogrado gubernijos ČK. Jalavos arešto laikas ir vieta nurodyti, tai trukdo skaudžiai psl.

LATVIJOJE:

1995 m. pabaigoje - švenčių metu vagys pasiglemžė 240 dėžių šokolado, kurios buvo skirtos, kaip jiems vėliau paaiškėjo, našlaitynui.

Vagys, paveikti švenčių nuotaikos, nutarė vaikams atsilyginti už nuostolius. "Tai garbės reikalas", - pranešė vienas vagių spaudos agentūrai paskutinįją metų dieną...

Teismas nuteisė 87 metų, buvusi NKVD vadė, Alfons Noviks kalėjimu iki gyvos galvos už nusikaltimus prieš žmogiškumą. Jis pripažintas kaltu už tūkstančių Latvijos piliečių išvežimą Sibiran 1941-1949 metų laikotarpyje.

Tai pirmas toks teismas, iki galo pravestas procesas nepriklausomoje Latvijoje.

Taip pat teismas patvirtino, kad A. Noviks asmeniškai kankino, naikino politinius kalinius, dalyvavo

atimant jų turtą. Iki dabar nusikaltėlis ramiai sau gyvena kaip pensininkas Rygoje, o laiką leidžia žuvaldamas. Taigi, irgi buvo tik užsiiminėjęs "profilaktika" (kaip vienas Lietuvos enkavedistas yra išsireiškęs...).

biai įvykdyti Jūsų nurodymą. Su komunistiniais linkėjimais - Unšlichtas".

Ant telegramos Leninas rašo rezoliuciją: "T.N. Gorbunovai! (...) pasakykite man: 1. Ar grąžinti pinigai? 2. Kokią bausmę atliko Jalava ir kada baigė? VI. I. Leninas". Į paklausimą VČK reikalų valdytoja atsakė, kad Jalavai grąžinta "viskas", išskyrus auksą, sidabrą ir užsienio valiutą.

Taigi "aukso kurjeris" Jalavą, išveždavęs auksą į Skandinavijos bankus, įkliuvo, nes, žinoma, šis tas "prilipdavo prie jo kišenių". Ir suprantama, buvo rasta ir atimta.

Bet ne visi, turėję senų nuopelnų, atsipirkdavo taip lengvai, t.y. paprastu konfiskavimu. "Sudegė" ir Kronštato ČK pirmininkas, legendinis kunigaikštis Andronikovas. Kunigaikštis vogė su užmoju, bet ir dirbo atsakančiai. Jis ne tik siuntė krovinius per Kronštata į Vokietiją bei Skandinaviją ir toliau - į Jungtines Valstijas, bet ir apdorodavo suimtuosius grasiuosiuose Kronštato kalėjimuose, kur siųsdavo itin atkaklius, nė už ką nenorinčius atiduoti savo turto, pasirašyti pirkimo aktų ir pasakyti savo sąskaitų šifrą.

Buvęs kunigaikštis su kiekvienu dirbdavo individualiai, išsunkdavo iš jų viską, bet toli gražu, ne viską pranešdavo viršininkams, sudarinėdamas savo šifruotą kartoteką. Jis dukart išsisuko iš Urickio bylos, ir iš Bokio bylos, vikriai permesdamas pinigus į savo asmenines slaptas sąskaitas dviejuose Šveicarijos ir Švedijos bankuose, bet buvo naivus ir nežinojo, kad iš bankų plaukia slapta informacija į Kremlių. "Archisvarbias" ir "konspiracines" užduotis kunigaikštis čekistas vykdė ir prieš perversmą, ir po jo. Į Kronštato ČK paskirtas Leninui ir Dzeržinskiui rekomendavus, Andronikovas puikiai žinojo, kur ir su koku kroviniu iš Kronštato prieplaukų į Baltijos rūkus plaukia paslaptingieji laivai su neįskelptomis vėliavomis, o karta ir visai be vėliavų. Todėl žlugus Vokietijai, išmuše ir jo valanda.

Bet toki žmogų kaip Andronikovas pašalinti buvo ne taip lengva. Per daug didelis buvo jo autoritetas ČK. Ir veikti reikėjo "archideliakiai". Tokiam atvejui Leninas turėjo nedidelę vykdytojų komandą, priskirtą LKT valdybai ir neturincią su ČK nieko bendra.

Komanda tyrė partijos vidaus reikalus, kai tai būdavo susiję su dideli ikirevoliucini stažū turinčiais bolševikais. Kazkas panašaus į partinės kontrolės komisiją, tik su kur kas didesniais igaliojimais. Ir visa kunigaikščio byla ėjo ne pagal ČK, bet pagal partinę liniją, todėl Leninas nusuntė tokio turinio slapta laiską Zinovjevui į Petrogradą: "Drg. Zinovjevai, prašau paskirti - būtinai partinius, patyrusius, absoliučiai patikimus draugus, kad ištirtų ... b. kunigaikščio Andronikovo (Rasputino, Dubrovino ir t.t. draugo), tarnaujančio Kronštato ČK, elgesį. Liaudies komisarų tarybos pirm. V. Uljanovas (Leninas)".

Viską priminė buvusiam kunigaikščiui: ir draugystę su Rasputinu bei Dubrovinu, ir tarnybą Sinode, ir santykius su caro rūmais, bet sušaudė už šnipinėjimą Vokietijos naudai. Įdomu!

1919 m. kovo 1 dieną Maskvoje prasidėjo tarptautinis "kairiųjų socialdemokratų partijų" suvažiavimas, kuris kovo 4 d. pasiskelbė Pirmuoju Kominternio kongresu. Draskomi pavydo ir susižavėjimo, viso pasaulio avantiūristai plūstelėjo į Maskvą, tikėdamiesi pasipelninti iš žmonių istorijoje neregėto plėšikavimo ir susipažinti su panašaus savo šalių naikavimo metodika. Leninas niekada neslėpė savo planų viešpatauti visame pasaulyje ir buvo apimta azarto: "Mes niekada neslėpėme, kad mūsų revoliucija - tik pradžia, kad ji baigsis pergale tik tuomet, kai visą pasaulį uždeginsime tokia revoliucijos liepsna... Įvedę Tarybų valdžią, mes užčiuopėme tarptautinę proletariato diktatūros formą... Mūsų uždavinys - įvykdyti pasaulinę proletariato revoliuciją, sukurti pasaulinę Tarybų respubliką... Tarptautinio proletariato kova prieš buržuaziją yra ir turi būti pašėlus, žutbūtinė, žiauri klasių kova... Nesuprasti net dabar (1919 m.), kad Rusijoje vyksta (ir visame pasaulyje prasideda ir bręsta) pilietinis proletariato karas prieš buržuaziją, galėjo tik visiškai idiotas, nes pilietiniame kare engiamoji klasė sukaupia visas pastangas, kad sunaikintų engėjų klasę, sunaikintų šios klasės

KVIESLYS

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės

kartu su

Lietuvių Tautinių Šokių Institutu

kviečia Jus į

X LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

šeštadienį, 1996 m. liepos mėn. 6 d., 1 val. p.p.
Rosemont Horizon, Rosemont, IL

ir į kitus Šventės renginius

SUSIPAŽINIMO VAKARA
penktadienį, 1996 m. liepos mėn. 5 d., 8 val. vak.
Navy Pier, Grand Ballroom, Chicago, IL

ŠVENTĖS POKYLI
šeštadienį, 1996 m. liepos mėn. 6 d., 7 val. vak.
Hyatt Regency O'Hare, Grand Ballroom, Rosemont, IL

Šventės būstinė:

X LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
2715 West 71st Street
Chicago, IL 60629 U.S.A.

tel.: (312) 737-9504
fax.: (312) 436-6909

egzistavimo sąlygas!" Na, kain buvo žalinga nesulėkti į Maskvą, išgiraus tokius raginimus pradėti plėšikavimą pasauliniu mastu?

1919 m. kovo 5 d. Didžiuosiuose Kremliaus rūmuose įvyko priėmimas kongreso delegatų garbei. Ryški elektros šviesa užliejo senovinius lipdinius puoštas rūmų sienas - architektų Tono kūrybą. Stalai lūžo nuo valgių. Patiekalai su ikrais, virti didžiuliai ersketai, užimantys trečdali stalo, mažai paršeliai, ananasai ir vynuogės, senoviniai vynai, ant kurių etikečių dar išliko privačių kolekcijų (tarp jų ir caro) spaudai. Leninas pats pasirašė paskyrą, nurodęs Gorbunovui iš Liaudies komisarų tarybos atsargų pristatyti "ikrų - 110 pūčių, paršelių - 800, ersketinių žuvų - 200 pūčių". Elegantiški delegatų kostiumai ir nuogi moterų, pasipuošusių pagal paskutinę Europos modą, pečiai, nors ir kontrastavo su griežto kirpimo "liaudies" komisarų frenciais, tačiau teikė papildomos egzotikos, leidusiam visiems dalyvaujantiems suprasti, kad pasaulinė revoliucija ne toks jau blogas dalykas ir vardan jos verta ryžtis tam tikrai rizikai, nes tai jau patikrinta Rusijoje.

Nukraujavusioje ir aplipštoje šalyje siautėjo badas, ėmė rasti žmogėdrių, vyko masiniai žudymai be teismo ir tardymo, į Butyrų kalėjimą vežė "turtinų klasių" vaikus, kad išaikintų visus iki vieno, siautė dėmėtios ir vidurių šiltinės epidemijos, gyvi puvo įkaltai, juodais valduokliais užsnigtose gatvėse kūprojo negyvi namai, nešildomi ir be elektros, o čia buvo sukurta garsioji valstybė, valstybė su jau pastatytu komunizmu vidur sunaikintos Rusijos, išlapinta ir saugoma kruopščiau nei visos valstybės ir karinės paslaptys. Ir kad niekam neliktų jokių abejonių, jog kova už darbininkų klases, kaip ir visų kitų engiamų klasių, laimę duoda savo vaisių, svečius nuvedė į Valstybinę saugyklą.

* Kaip tik tuo metu - 1919 m. kovo mėn. - pigios demagogijos apgauti darbininkai, gyvendami pusbadžiu, be jokių prosvaisių, faktiškai paversti vergais, nedrąsiai mėgino atkreipti "darbininkų" vyriausybės dėmesį į savo padėtį taikiais streikais. Tai vyko daugelyje miestų, ir rezultatai visur buvo vienodi - streikus paskandindavo darbininkų kraujuje. Atstrachanėje į mitingą susirinko dešimt tūkstančių vietinių gamyklų ir žuklės verslovių darbininkų (prisiminkite ersketus Kremliaus bankete), kurie svarstė savo nepaprastai sunkią materialinę padėtį. Dar nebaigę kalbėti pirmieji oratoriai, o aikštę jau apsupo ČK kariuomenė. Beveik be jokio išėjimo sutratėjo kulkosvaidžiai ir šautuvai, aikštė buvo apmetyta rankinėmis granatomis. Darbininkai puolė bėgti, palikę aikštėje 2000 nukautųjų ir sužeistųjų (kuriuos čia pat pribaižė naganų šūviais). Beveik visi mitingo dalyviai buvo suimti ir sukišti į šešių ČK komendantūrų rūsius, baržas ir garlaivio "Gogolis" triumą.

Į Maskvą pranešė apie sukilimą. Iš Maskvos nedelsiant atėjo lakoniškas atsakymas: "Susidoroti negailestingai".

Užvirė darbas. Darbininkus šaudė ČK rūsiose, surištus metė iš baržos į Volgą. Lavonus vos spėjo vežti į kapines, kur krūvomis versdavo tiesiai ant žemės: pusplikius, apsipljusius krauju. Kovo 13-24 d.d. šaudė tik darbininkus, bet paskui valdžia susizgribo ir, matyt, tikėdamasi suversti kaltę "buržuajams kurstytojams", pradėjo masiškai suimti inteligentus, buvusius namų savininkus, pirklius, žuvis pramonininkus ir krautuvininkus, kurie stebuklingai išliko per ankstesnius susidorojimus. Šimtais buvo spausdinami sušaudytųjų buržujų sąrašai. Darbininkus šaudydavo nesigarsindami, bet šaudė iki balandžio vidurio. Susidarė įspūdis, kad ant Astrachanės darbininkų valdžia nutarė išgiežti pyktį už visus streikus, banga nusiritusius per šalį 1919 m. kovą. Ne ką mažiau streikininkų buvo sušauyta Petrograde, Tuloje ir Brianske.

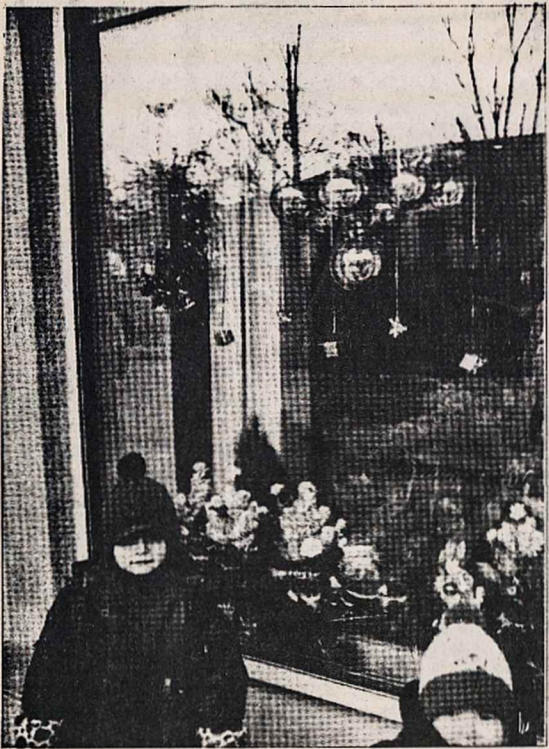
Anglijoje paskelbti duomenys liudija, kad per pirmuosius tris 1919 m. mėnesius buvo sušaudyta 138 tūkstančiai žmonių. "Tačiau šis skaičius, - pažymi pats objektyviausias bolševikų žvėriškumo tyrinėtojas S. Melgunovas, - išties duoda tik blankų supratimą to, kad vyko Rusijoje". Darbininkai galėjo "drąsiai" žvelgti į ateitį, iš kur artėjo pasaulinė proletariato revoliucija!

Į namus delegatai skirstėsi patenkinti ir susijaudinę. Šeiminkai Maskvoje nepašyškėjo: kiekvienas kongreso narys išsivežė pakankamai lėšų, kad savo šalyse sukurtų "bolševikų organizacijas" ir parengtų pasaulinę revoliuciją. Kaip toji dainoj - "mes visiems buržuajams užkursim pasaulinį gaisrą!"

* Žinoma, ne viskas ėjosi sklandžiai. Suomijos pasieniečiai sugavo garsųjį Otą Kusiną, mėginusį kontrabanda į Suomiją įvežti Maskvoje gautus briliantus. Susikompromitavusiam Suomijos darbininkų vadui teko bėgti per Suomijos ledo įlanką į Maskvą, kur dėkingas Leninas padarė jį Kominternio vykuomojo komiteto sekretoriumi, o Stalinas net norėjo padaryti jį Suomijos prezidentu.

/b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

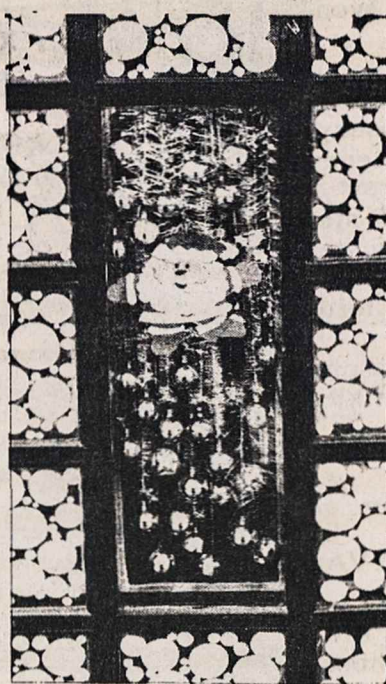
Sventinė vitrina

ŠVENTINĖS VITRINOS KAUNE 1995 m. PABAIGOJE

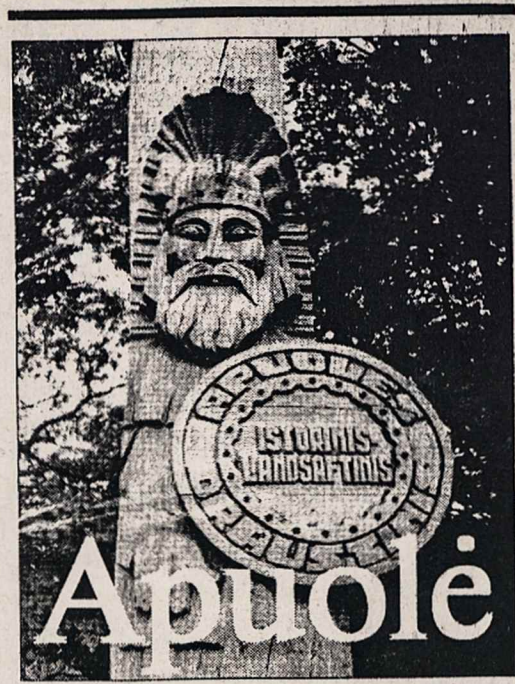

"Aušros" Gimnazijos langai

(Algio Kairio nuotraukos "Garso" dienraštyje)

...Laisvės Alėjoje

Stogastulpis prie Apuolės

KARALIUS MINDAUGAS IR DIDŽIOJI LIETUVOS KUNIGAİKŠTYSTĖ

(J.J. B.)

Ivado vietoje

"NL" (Nr. 14-15, 95) buvo užsiminta, kad liepos 6-oji yra Karaliaus Mindaugo ir Lietuvos valstybės diena 774-tieji metai nuo jos įkūrimo. Panašiai rašoma ir kitur. Norisi paliesti šią temą plačiau ir ištaisyti išsireiškimus. Trumpas atsakymas pateikia prof. dr. P. Raulinaitis (Lietuvių Dienos, 1996, spalio mėn. nr.): "Lietuvių tauta ir Lietuvos valstybė, kaip Aisčių (Aryan, arėjų) tautos egzistencijos išdava, atsirado ir formavosi prieš Kristaus laikus, o ne vien vėlesniais laikais". Ir prof. dr. A. Šapoka (Vilnius Lietuvos gyvenime, 1954 m., p.5): "Pirmos žinios apie Mindaugo laikus rodo, kad toli gražu jo nebūta pirmojo valstybės kūrėjo, bet tik centralizuotojo, turėjusio eilę pirmtakų".

Tačiau yra ir kitaip galvojančių, ar nepajėgiančių "virškinti lietuviškai istorines problemas", kaip išsireiškia V. Žemaitis (Pavėluotas Lietuvos krikštas, Chicago, 1970) kurio porinimus čia ir pateikiame:

"Svarbi išvada, turinti tiesioginio ryšio su Mindaugo krikštu ir išplaukianti iš "Gedimino laikų", yra Lietuvos karalystės klausimas. Tuo tarpu daugumos mūsų istorikų tiesiog nesuvirškinamas, svetimųjų į jų galvas įkaltas ir pasamoningai ištvirtinęs yra Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės mitas".

"Su viešai karaliumi vainikuotu Mindaugu (1253 m.), Lietuva tapo karalyste. Jam mirus niekas jo ipėdiniams, nei Lietuvos valstybei, to titulo neatėmė. Visi Lietuvos valdovai, kurie po Mindaugo sėdėjo Vilniaus soste: Traidenis, Vytenis, Gediminas, Algirdas, Kęstutis, Jogaila ir, galop, Vytautas titulavosi ir buvo tituluojami (svetimtaučiai!) Lietuvos karaliais, kaip pilnai savarankūs monarchai".

"Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio (kunigo) titulas atsirado tik nuėjus karaliui Jogailai į žentus Lenkijon ir tapus Lenkijos karaliumi. 1392 m. "supremus dux" titulu (ne karaliaus!) jis perdavė Lietuvą valdyti Vytautui Didžiajam, kuris vėliau tapo Lietuvos Didžiojo kunigaikščiu. Pagaliau ir pats Jogaila sutiko, kad Vytautas yra savarankus Lietuvos karalius (nes turėjo jėgą!) ir tą titulą pripažino jam Šv. Romos Imperijos imperatoriaus Sigismundas. Pažėpimai, ar kitos titulo įteikimo ceremonijos (įvestos Bažnyčios!) yra antraeilis dalykas, svarbu valdžios galia, jos prerogatyvos".

"Gedimino laikai" aiškiai parodo, kad GEDIMINAS titulavosi Lietuvos ir Rusijos (Ruthenia, rasėnų) karaliumi, Žemgalijos kunigaikščiu, tuo titulu kreipėsi į jį popiežius ir kiti Vakarų ar Rytų valdovai (svetimtaučiai!). Ir tenka stebėtis, kad lietuvių istorikų jis degreduojamas į D.L. Kunigaikščius".

"Didžiojo kunigaikščio (Kunigu) GEDIMINĄ pirmą kartą pavadino XV a. J.J. Dluošas, kuris visais būdais stengėsi lietuvius pažeminti, jų valstybės rolę sumažinti, degredavo Gediminą iš karalių į D. Lietuvos kunigaikščius ir mūsų istorikams tai tapo nepakeičiama 'sacra sacrorum' - šventenybe! Vieniems jų atrodo, kad tituluodami Lietuvos valdovus karaliais, jie tapsią svetimtaučių istorikų palaikyti neobjektyviais, šovinistais, kiti reikalauja jiems ypatingo patepimo, ar vainiko ant galvos uždėjimo", vėl kiti pasitenkina neimdami dalyko iš esmės, kad juos, girdi, iki šiol taip tituluoja svetimkalbiai istorikai, gi mūsų istorikai (J. Jakštas, V. Trumpa. Z. Ivinskis ir kt.) jų pažeminimui pritaria".

"Antikinė Lietuva buvo monarchija, jos valdovai savarankūs monarchai, o ne kažkokie didieji kunigaikščiai. Pagaliau ir jie patys save vadino karaliais (?) ir visiškai nesvarbu, ar koks svetimas dėdė (popiežius!) leido jiems užsidėti vainiką ant galvos ar ne".

"Kitas vėl mūsų istorikas kalba apie ypatingas ceremonijas karaliaus vainikui uždėti, tartum tame glūdėtų visa jo karališkoji galia (titulas), o Didžiojo kunigaikščio (kunigu) bet kas ir be jokių ceremonijų gali padaryti. Taip Dluošas paprastu rašalo brūkšniu karalių Gediminą į Lietuvos D. Kunigaikščius nurašė, ir, galbūt, dėl to jis didelių istorikų Gediminui tapo".

"L.D. Kunigaikštijos laikotarpis prasidėjo tada, kai Lenkija ir Lietuva ėmė rinktis "bendrą karalių", kitaip sakant, Lenkija karalių, Lietuva - Didįjį Kunigaikštį (paveldėjimo teise!). Tuo laikotarpiu Lietuva turėjo pasitenkinti antraeilio titulu... Tada atsirado ir D.K. MITROS (iki šiol nešiotos ir popiežiaus) uždėjimo ceremonijos Vilniuje".

"Jei AŠ (V. Žemaitis) kviečiu ištaisyti mūsų istoriografijoje išgalėjusią, svetimųjų primestą ir mus žeminančią klaidą, tai turiu galvoje antikinę Lietuvą, kada mūsų valdovai buvo savarankūs, vienvaldžiai (nors buvo ir dvi-valda) monarchai-karaliai, kitaip sakant AŠ skiriu griežtai (kur jis tikrai neklysta!) LIETUVOS KARALYSTĘ nuo DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS". Kodėl mes vengiame ar nedrįstame išvalyti tai iš senųjų istorinių

šaltinių? Gal mums stokoja savigarbos..."

Todėl tautinės savigarbos verčiami, bandysime atstatyti senuosius istorinius šaltinius, taip išvalant pelus nuo grūdų", viską perarpuojant per lietuvišką arpa ir atskiriant tiesą nuo įvairių išvedžiojimų.

I. Kas buvo tas Minaugas?

Antai 1219 metais, darant taiką su Voluinės kunigaikštyste, Lietuvai atstovauja net 21 kunigaikštis, bet jie visi priklauso tik 5 giminėms, kunigaikščių šeimoms. Pagaliau iš visų kunigaikščių tarpo iškilo MINDAUGAS, kuris, pašalinęs kitus kunigaikščius ir net savo brolius (kaip Stalinas ar Paleckis), pasidarė visos Lietuvos (ne visų Aisčių tautos) valdovu (A. Šapoka, Lietuvos Istorija, Kaunas, 1936, p. 49).

Nėra žinių, kurių sričių kunigaikščiu (ar tik princu) buvo Mindaugas, prieš paėmdamas valdžią į savo valdžią visą Lietuvą. Jis, gal būt, buvo gavęs valdžią iš tėvo, kuris taip pat turėjo būti galingas kunigaikštis. Bet kuo vardu buvo Mindaugo tėvas, irgi nežinia. Žinome tik jo brolių ir du brolio sūnus - TAUTVILĄ ir ERDVILĄ, kurie buvo išvaryti iš Lietuvos ir rusų žemes ir nebuvo leista jiems grįžti atgal.

Bet tai tik spėliojimai, todėl jo elgesys su broliais ir giminėmis verčia manyti, kad jis buvo nelegalus sūnus ir kaip toks, neturėjo teisės į tėvo palikimą: "Mindaugas began by slaying his brothers and relatives, and chased the survivors from the country so that he reigned alone over Lithuania" (A. Rambaud, History of Russia, N.Y., 1989). Jis greičiausiai buvo tik paprastas srities kunigaikštis. Lordas Gleichen (Baltic and Caucasian States, London, 1923) sako, kad: "Mindaug. overcame three rivals within his country, and secured unity". B. Pares paaiškina, kaip jis tai padarė: "Mindaug. persuaded his rivals to march on Smolensk and, while they were on campaign, he made himself master of his country" (The Fall of Russian Monarchy, N.Y. 1960).

Taip, pašalinęs visą opoziciją į Didžiojo Kunigaikščio sostą, Mindaugas reikalavo jį pripažinti vieninteliu teisėtu palikuoniui. Kad tai pasiekus, jis papirkinėjo galimus priešus su įvairiais pažadais. Jis susidėjo su kryžiuočiais, suderydamas su jais kai kuriuos susitarimus, galinčius išiegti jam į naudą: pasikvietė katlikus kunigus, su kurių pagalba tikėjosi sunaikinti Aisčių tautas ir jų vietoje įsteigti NAUJĄ KRIKŠČIONIŠKĄ TAUTĄ, kuriai jis vadovautų.

Galime pridėti, kad jis ir nebuvo. Visų pirma, atrodo, kad jis nebuvo kunigaikštis, o tik kunigaikščio sūnus (princas), be teisės paveldėti po tėvo mirties šio kunigaikštija. Jis iškilo tik savo svainio RINGAUDO dėka, kuris buvo vedęs jo seserį; šis buvo Lietuvos kunigaikštis ir Žemaitijos valdovas (regent). Šis, ne Mindaugas, vadovavo visiems karo žygiams, ypač prieš mongolus, taip sustabdydamas jų tolesnius Europos užkariavimus ir išvaduojant LENKIJĄ kuri jau buvo jų užkariauta. Apie tai lenkų istorikas Wacław savo darbe "Zigmunt Sierakowski" taip atsiliepia:

"It is the holy truth that something providential lies in the destinies of Lithuania (pvz. išsivadavimas iš sovietų jungo - tai Visagalio iškikimas!), because it is she who always comes forth in a successful defense of her Polish sister, whenever her essence is threatened. So it has been in the times of RYNGOLD and ERDZIWILL (Erdvil), when Poland lay prostrate on the fields of Lignicia. Lithuania, as if miraculously, ventured forth from her forests, astride their little horses (Žemaitukais vadinamus), and with 'bison bellowing' (turėjo jau savo armotas, patrankas), as the old songs recite, routed the hordes of SHEJBAK at the place since called Szejbakfield (netoli Lydos, 1241 m. lygumose), and compelled the Mongols to retire beyond the Bug and the Dnieper".

Kitas lenkų rašytojas, vardu Craszewski, taip rašė: "Šis mūsų 1241 m. sustabdė mongolų invaziją vakarų link, todėl visa Europa turi būti dėkinga Lietuvai, kad taip buvo išvengta galutinio jos sunaikinimo. Kas žino, kur būtų atsidariusios Gengis Kano ordos (armijos), jei ne drąsių lietuvių kovotojų pasipriešinimas skubėti ir sustabdyti, jei nesunaikinti "nenugalimuosius".

Prancūzų istorikai Lavisse ir Rambaud (History Générale) priduria: "Tai tikrai buvo labai svarbus įvykis Europos civilizacijos istorijai, kad du Lietuvos kunigaikščiai (dvi-valda?) pajėgė užblokuoti mongolų žygį į Europą". Tuo tarpu J. Gabrys (A Sketch of the Lithuanian Nation Paris, 1911) rašė: "Ringaudas laimėjo keletą mūsų prieš mongolus ir sustabdė jų maršrutą į Vakarų Europą. Po to jis tapo visų rasėnų žemių valdovas... taip pratęsdamas savo valdžią iki Polotsko ir Vitebsko" (iš to kilo Lithuano-Rus State). O Mindaugas? Sumušęs mongolus (ar totorius), RINGAUDAS kartu paėmė iš jų didelį karo grobį, kas sukėlė didelį pavydą ne tik svetimtaučių, bet ir savųjų tarpe (tarsi laimėjus milijonus 6/49 loterijoje). Mindaugas, būdamas Ringaudas sesers vyrų, irgi prašė dalies šių turtų, nes tai buvo paprotys Aisčių giminiių tarpe, užtinkamas nebent iki 1393 metų, pvz. JOGAILOS, lenkų karaliaus laiškas jo pusbroliui Vytautui,

ŠIS TAS APIE APUOLĘ

Ši gražų stogastulpį sukūrė tautodailininkas Petras Brazauskas, į Skuodą atsikėlęs iš Radviliškio apskrities.

Knygelėje "Skuodas-Kuršių ir Žemaičių Žemė" yra idomių žinių:

"Anksčiausiai - 853 m. rašytiniuose šaltiniuose paminėta Lietuvos Respublikos gyvenvietė, archeologijos paminklas, istorinis gamtos draustinis Luobos ir Brukio upelių santakoje. Ji mums mena istorinę - 1267 m. Kuržemę ir kuršius. 1523-15529 m. buvo Nuo VII-XII a. kuršiai nurodyta tikslesnė Žemaičių kuršo riba. XV-XVII a. pietiniai nusialai ištvirtinti Baltijos pajūryje, retkarčiais mokė kuršiai susiejo su žemaičiais duoklę ir Danijos čiais, šiauriniai-su latviais karaliams. - taip trumpai paminėta Rimberto kronikoje minimoje knygelėje apie "Šv. Auscharijaus Gyvenimas Apuolė".

Skuodo žemės mylėtojas (IX a.), minima, jog Apuolės gyventojai atrėmė danų ir globėjas tautodailininkas antpuolį. 853 m. Švedijos Juozas Vyšniauskas rūpinas karalius Olafas su didėsi talka, kad būtų galima mis įėjomis užpuolė Apuolės apšvarinti šio piliakalnio lė. Po 8 dienų kautynių aplinka. Apuolės gyventojai pasidavė ir pripažino Švedijos valdžią. /Žemaičių Pastogė, skyrimu, A-rius laikraštyje "Klaipėda"/

Lietuvos Didžiajam Kunigaikščiui (Kunigui): "Beloved Brother! God has granted thee great honors. Thou has recovered (atkariavai!) the Podolian land with Lithuanian forces, and no one aided thee from elsewhere. Please do honor me also, give me one half of the Podolian land and money!"

Ir Didysis Kunigas Vytautas jam davė 20,000 kapų grošių ir sekančius miestelius: Skale, Smotrych ir Cherlemy bei Kamenetz miestą užsigardžiavimui.... Mindaugui buvo atsakyta neigiamai, nes jis niekuomet nedalyvavo nei viename mūšyje - net tapęs karaliumi (siųsdavo ERDVILĄ, nužudytą Ringaudo broli). Iš visa to aiškėja, kad RINGAUDAS buvo Didysis Kunigas ir Krivių Krivaitis (Dvasios Deivys), nes karo atveju Kr. Krivaitis tapdavo ir karo vadu. Tuos titulus norėjo pasisavinti ir Mindaugas kas paaiškėjo iš jo vaško antspaudo užrašo, dar prieš tą "nelemtą krikštą":

"Kunigų Kunigas, dvasios Deivys, Mindaugas". (Dr. A. Račkus, Gudonai, p. 322. J. Jurgėla, History of the Lituanian Nation, p. 77)

Kodėl Mindaugas geidė tų turtų, Ch. L.Th.Pichel taip paaiškina (p.66):

"By the year 1263, TRENIO and his Samogitian Elders (Krivių kolegija) had acquired sufficient evidence to confirm their suspicions about the Lithuanian KING MINDAUG's involvement in treasonable activity against ALL of the Aistian peoples (Lietuva buvo tik dalis visų Aisčių tautų). They had uncovered a plot whereby Mindaug "was planing to appropriate sequestered treasure of booty in Samogitia that reportedly was taken from the many Catholic churches pillaged by the Mongols. Is is said that Mindaugas would have been proclaimed EMPEROR of all Aistian lands (Samogitia, Sudavia, Jotvingia, Lithuania, Ruthenia etc.) if he succeeded in returning the stolen treasures to the presumed rightful owners (The Catholic Church). (Bus daugiau)

5 psl.

1996. I. 23

Lietuvių Namų
Žinios

• LN sausio mėn. 7 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 202 žmonės.
Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino L.N. valdybos vicep. Jonas R. Juodis.

• Sausio mėn. 21 d. sekmadienį 1 val.p.p. Lietuvių Namų Vyrų Būrelis pravedė metinį narių susirinkimą.

• TAURO Klubo metinis pobūvis vyks vasario mėn. 3 d., Karaliaus Mindaugo Menėje.

Programą atliks Toronto Vyrų Choras ARAS bei muzikinis ir vokalinis vienetas V & V.

Bilietai gaunami popiečių metu sekmadieniais arba kreipiantis pas J.V. Šimkų 231-9425 ir V.Drešerį 233-3334.

• LOKIO svetainėje sausio mėn. 5 d. vakaronės programą atliko "Lyle Gates", o sausio mėn. 12 d. - Vaclovas ir Vaidas.

• ANAPILIO naujasis keltyvas puikiai veikia jo įrengimą pavedus Henriui Adomoniui.

EKUMENINĖS PAMALDOS
Sausio 21-28 d.d., rengiama Krikščionių Vienybės savaitė, kurios proga vyks specialios pamaldos:

"Išganytojo" P-jos šventovėje:

sausio mėn. 21 d. - ekumeninės pamaldos laikys kun. A. Žilinskas, o pamokslą pasakys Pranciškonų kun. J. Sasnauskas;

vasario mėn. 11 d. - pamaldas laikys teologijos studentė Hilda Lorenz;

vasario mėn. 25 d. - kun. Alg. Žilinskas.

"Prisikėlimo" P-jos šventovėje:

sausio mėn. 24 d. 7 val.v. vyks ekumeninės pamaldos, kuriose pamokslą pasakys kun. Alg. Žilinskas. Giedės "Išganytojo" P-jos choras.

• ISGANYTOJO P-jos metinis susirinkimas šaukiamas vasario mėn. 25 d., tuojau po pamaldų, Lietuvių Namuose.

Visi komitetai prašomi paruošti metinės veiklos pranešimus.

GERAI BAIGĖ METUS -
"PRISIKĖLIMO" P-JOS
KREDITO KOOPERATYVAS

praneša, kad, užbaigus finansinius metus 1995 m. gruodžio mėn. 31 dieną, taupytojams dar prirašyta papildomų palūkanų 5% nuo prirašytų palūkanų per visus metus.

Skolininkams sugrąžinta 4% palūkanų nuo sumokėtų palūkanų per visus 1995 metus.

Visa tai įrašyta į narių taupomąsias sąskaitas.

(Galėtų pasimokyti Lietuvos Banko išminčiai...).

TORONTO MAIRONIO
MOKYKLOS KALĖDŲ
EGLUTĖS

renginyje gražiai pasirodė visi skyriai su Kalėdoms ir žiemai skirtomis giesmėmis bei dainomis.

Vaikus dainuoti paruošė Rasa Bukšaitytė-Wilkinson, akompanavo Silvija Freimanienė, šoko André Punkrytė ir Andrė Sergautytė, dvi giesmes pakankliavo Žibutės Janeliūnienės išmokytos mergaitės.

VIII-tojo skyriaus mokiniai suvaldino Kristaus gimimo vaizdėlį. Skaitytosias - Vanesą Trūpinkaitę, Jessicą Thorn ir Austę Vaičiūnaitę, o taip pat ir vaidintojus paruošė auklėtojos Donata Puterienė ir Aušra Karkienė.

Baigiantis programai ir belaukiant Kalėdų Senelio su dovanomis, visus pasveikino Mokyklos vedėja Giedra Paulionienė.

DRAUOLIS LAKŪNAS
JONAS JUKNIUS LAN-
KESI ČIKAGOJE

Čikagon trumpam vizitui atvyko drąsus vyras - lakūnas Jonas JUKNIUS, kuris prieš 2 1/2 metų kartu su savo draugu pilotu Edvardu SLUŠNIU mažų lėktuvėliu perskrido Atlantą ir nusileido Lietuvoje. Šių drąsių vyrų kelionė per Atlantą buvo skirta Dariaus ir Gireno 60 metų sukakčiai paminėti. Gaila, kad Jukniaus ir Slušnio skridimas į Tėvynę buvo nustumtas galingo lėktuvo, pavadinto "Lituania III" vardu, propagandinės kelionės iš New Yorko Lietuvos, ir nesusilaukė reikiamo įvertinimo nė Amerikoje, nė Lietuvoje.

Per Kalėdų šventes buvo neeilinė proga susitikti su čia minimu drąsuoju Jonu Jukniu, kuris buvo tos istorinės kelionės į Lietuvą "kaltininkas". Tai 51 metų amžiaus, kilęs iš Šilutės rajono, lakūnas, baigęs Kalugos aviacijos mokyklą, dirbęs pilotu "Aeroflote".

Amerikon jis buvo iškviestas žinomos Montessori mokytojos pedagogės Domicelės Petrutytes, kuri jam sutiko paskolinti 15 tūkstančių dolerių mažo lėktuvėlio - "Piper Cherokee".

Lakūnas Jonas Juknius.

Vysk. Hansas Dumpys Evang. liuteronų Tėviškės parapijos klebonas, Vilius Peteraitis M.Lietuvos Fondo V-bos pirm.; dr. Domas Kaunas iš Vilniaus, MLF knygos laureatas Alfonsas Paukštė Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadas ir MLR sąjūdžio ir ML Fondo sąžinovė Chicagoje 1995.09.02.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

kee 140" išigijimui. Penketą tūkstančių dolerių lakūnai tuomet susikombinavo iš kitų šaltinių ir taip 1993 m. liepos 15 d. apie 2 val. ryto, išskrido iš apie 25 mylias į pietryčius nuo Čikagos esančio "Lansing Municipal" aerodromo. Čia juos išlydėjo tik trys žmonės, kurių tarpe buvo čikagietis Anatolijus SLUTAS. Jis pirmasis apie šį skrydį pranešė radijo bangomis per savo radijo programą. Šlutas taip pat nemaža prisidėjo tvarkant reikalus prieš kelionę ir

skydžio metu, kuomet lakūnai susidurdavo su problemomis, nusileidus kituose aerodromuose.

Po nusileidimų Kanadoje Grenlandijoje, Islandijoje ir Norvegijoje jų lėktuvėlis sėkmingai nutūpė Karmėlavos aerodrome prie Kauno liepos 19 d., kur juos pasitiko irgi nedidelis tautiečių būrys, nes daugeliui net nebuvo apie šį žygį pranešta.

Lakūnas J. Juknius šį kartą viešėjo neilgai (tik nepilną mėnesį) ir vėl buvo apsispyjęs pas tą pačią

geradarę - Domicelę Petrutyte, kurios dėka amksčiau galėjo nusipirkti lėktuvą ir įvykdyti didelį užsimojimą, - nuskristi į Tėvynę mažų lėktuvėliu, pagerbiant Dariaus ir Gireno atminimą. Jis anksčiau yra išsireiškęs kad ši jo ir draugo kelionė per Atlantą gal atsvers kai kurių mūsų naujųjų tautiečių iš Lietuvos padarytų "žygdarbių" neigiamą poveikį, seniau užjūrio kraštuose gyvenantiems.

Svečias buvo patenkintas jog tą mažą lėktuvėlį Lietuvoje /nukelta i 7 psl...../

Mažosios Lietuvos Fondas

6980 Côte St. Luc Rd., Con. # 807, Montréal, Qué.
H4V 3A4 Canada

Paskutini ketvrtį ML Fondui aukėjo:

\$500.- S. Jarembauskas, Australia (viso \$4,932.64); \$300.- Kanados Lietuvių Fondas (viso 2,400); \$267.52 - E. Reisingytė, Vokietija (viso 637.04); po \$200.- B. Grinius (viso 550.); P. Kucinskaitė - lietuvių mokykloms Karaliaučiaus krašte (viso 1000.), Dr. Uleckas - lietuvių mokykloms Karaliaučiaus krašte (viso 1,200), TALKA Hamiltono kopc. (viso 1250); G. Montvilienė (viso 300.); \$150.- Ant. Bumbulis - \$50.- lietuvių mokykloms Karaliaučiaus krašte (viso 720); po \$125.- P. Vilutis, - \$100 lietuvių mokykloms Karaliaučiaus krašte (viso 575), A. Veselkienė - \$25.-lietuviškoms mokykloms Karaliaučiaus krašte (viso 225); \$110.- V. Aušrotas (viso 260); po \$100.- E. Kuraitis (viso 400), A. Brazys - lietuviškoms Karaliaučiaus krašte (viso 450), Kun. dr. P. Gaida (viso 400), E. Delkus (viso 360), A. Krakaitienė - A.s. Asmytės - Rokenės atminimui (viso 230), H. Lapas (viso 200); \$90.- A. Paškevičius (viso 300); po \$50.- R. Žugaraite (viso 245), J. Gustainis (viso 210), Dr. Barkauskas (viso 250), U. Bleizgienė (viso 160), E. Stanaitienė (viso 170); \$30.- Erikas Petrus (viso 130); po \$25.- E. Senkuvienė (viso 335), J. Skučas, A. Anyšas, Alberta; \$20.- dr. J. Vingilis (viso 220); \$10.- G. Jocienė (viso 250).

Dėkojame nariams už papildomas aukas bei mūsų veiklą įvertinančius ir skaitančius žodžius.

Sveikiname naujus aukotojus - J. Skučą ir A. Anyšienę, Alberta.

MLF Valdyba

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.25%	už 30-89 dienų term. indėlius
4.25%	už 90-179 dienų term. indėlius
4.50%	už 180-364 dienų term. indėlius
4.75%	už 1 m. term. indėlius
5.25%	už 2 m. term. indėlius
5.50%	už 3 m. term. indėlius
5.75%	už 4 m. term. indėlius
6.00%	už 5 m. term. indėlius
4.75%	už 1 m. GIC mėn. palūk.
5.00%	už 1 m. GIC invest. pažym.
5.50%	už 2 m. GIC invest. pažym.
5.75%	už 3 m. GIC invest. pažym.
6.00%	už 4 m. GIC invest. pažym.
6.25%	už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75%	už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
5.00%	už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
5.50%	už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
5.75%	už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.00%	už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
6.50%	už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.75%	už OHOSP (variable rate)
3.75%	už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
4.50%	kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000
4.25%	už Amerikos dol. 1 m. GIC
3.75%	už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

IMA:

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	6.75%
2 metų	7.00%
3 metų	7.25%
4 metų	7.50%
5 metų	7.50%
(fixed rate)	

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 7.00%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. SKYRIUS ANAP - E: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	4.50%
180-364 d. term. ind.	4.75%
1 metų term. indėlius	5.00%
2 metų term. indėlius	5.50%
3 metų term. indėlius	5.75%
4 metų term. indėlius	6.00%
5 metų term. indėlius	6.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.00%
1 metų GIC-met. palūk.	5.25%
2 metų GIC-met. palūk.	5.75%
3 metų GIC-met. palūk.	6.00%
4 metų GIC-met. palūk.	6.25%
5 metų GIC-met. palūk.	6.75%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.75%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...	2.25%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	7.00%
2 metų	7.50%
3 metų	7.75%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.00%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

- mortgičių - mokesčių - turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS - telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė - telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416-762-4232 FAX 416 762-5588

tuvoje nupirko Žemaičių draugijos pirm. Stasys Kasperavičius ir nuo 1994 metų rudens jis jau randasi Telšiuose. Kadangi ir pats pirmininkas yra lakūnas, tad juo dabar yra skraidomi svečiai. Ypatin-gai jis džiaugiasi, kad bu-vo atgauti sumokėti pini-gai ir buvo galima atsily-ginti geradariui D. Petru-tytei, kuri juo pasitiekė.

Daug J. Juknius pripasa-kojo, tačiau savo atliktu žygiu toli gražu nesididžia-vo. Tai, jo nuomone, buvo "normalus" dalykas, kuri"reikėjo atlikti". Dabar jis irgi dirba aviacijoje, nors kiek kitokio pobūdžio dar-be. Jis darbuojasi Lietuvos - Kanados žemės ūkio bendrovėje ir jos lėktuvu barsto trąšą. Jo darbo ba-zė - Raseinių rajonas, nors dabar tą ruožą žada gerokai išplėsti. Jis ten ilgai nežada užsibūti- dai-rosi į lakūno poziciją kitur, nes šeima gyvena Vilniuje ir jis norėtų taip pat šia-me mieste praleisti gali-mai daugiau laiko.

J. Juknius Čikagoje bū-damas, susitiko su lietu-viais aviatoriais, o taip pat ir kitais tautiečiais, kurie jam pagelbėjo. Po viešnagės vėl grįžo į Tė-vynę, tik šį kartą skrido jau kitų pilotų vairuojamu komerciniu lėktuvu.

"LITUANIKOS" FUTBOLI-NINKAI SALĖS FUTBOLŲ PIRMENYBĖSE

Kaip ir kiekvieną žiemą taip ir šiais metais "Litua-nicos" vyrų futbolo koman-da dalyvauja "Metropolitan-lygos salės futbolo pirmen-ybėse. Ji čia varžosi pir-mosios divizijos "Mėlynojo-je" grupėje, kuriai priklaus-o 7 komandos. Mūsų šalies žais prieš visas savo grupės komandas: "Ramas", "Legovia", "Lions", "Panthers", "Real FC", "Vikings", o taip pat ir prieš dvi ("Fortuna" ir "Lightning" iš "Raudonosios divizijos). Taigi turės 8 susitikimus.

Pirmosios rungtynės bu-vo sausio 7 d. su "Lions" futbolininkais. Sausio 14 d. buvo rungtyniaujama prieš "Panthers".

Pirmenybės tęsis iki

kovo 10 d. ir bus žaidžia-ma Odeum pastate, kuris yra Villa Park miestelyje, i šiaurės vakarus nuo Čika-gos. Ši vieta gerai ir grei-tai pasiekiamą, ypatingai Čikagos vakaruose ar šiau-rėje gyvenantiems žmo-nėms. Taigi būtų gera, kad susirinktų galimai daugiau lietuvių ir palaikytų fut-bolininkus moraliniai! Run-gtynių laikas čia nėra ilgas (vienam susitikimui su pertraukomis čia skiriama 45 minutes), tai per vieną popietę galima pamatyti daug komandų.

FOTOMENININKO A. KEZIO PARODA VILNIUJE IR LEMONTE

Prieš pat Naujus Metus iš Lietuvos grįžo fotome-nininkas Algimantas KEZYS gyvenantis Čikagos pašonė-je esančiame Stickeny miestelyje, kur yra išren-gęs "Galerijos" patalpas. Jose jis prigludžia ne tik meno turtus, bet ir dažnai rengia susibūrimus tautie-tautiečiams.

Šis "nenuorama" pasako-jo apie savo jau antrąją viešnagę 1995 metais Lie-tuvoje, o taip pat ir apie naująją foto parodą, kuri buvo atidaryta 1995 m. gruodžio 12 d. Buvo išsta-tyta daugiau negu pusim-tis jo darbų, darytų 1995 m. pavasarį, kuomet jis buvo nuvykęs su savo paro-domis į Tėvynę. Ši naujoji paroda buvo pavadinta dviem vardais: "Grįžtančių-jų paukščių preliudijos" ir "Lietuva: bevandės impresi-jos". Abu vardai kažkaip panašūs ir atitinka darbų pobūdį. Parodos proga Či-kagoje buvo išleistas stam-bus katalogas, kuriame telpa 84 jo nuotraukos su Arvydo Reneckio išanginiu žodžiu.

Algimantas Kezys pažy-mėjo, kad jo paroda Vil-niuje susilaukė didelio susi-domėjimo: daug žmonių atėjo į parodos atidarymą, laikraščiai, žurnalai daug rašė prieš parodą ir po jos. Vienu žodžiu - pasise-kimas didžiulis. Jis parsive-žė nemaža spaudos iškarpų, kuriose buvo puikūs at-siliepimai apie šį čikagietį.

Parsivežė ir nuotraukų iš parodos atidarymo bei kitų suvenyrų. Savo neil-gos šios antrosios viešna-gės Tėvynėje metu, jis susitiko su būriu fotomeni-ninkų bei kitų kultūros ve-

kėjų, aptarė planus dėl jo Lietuvoje leidžiamų knygų. Gaila, kad viena iš jų - retrospektyvinis leidinys apie A. Kezio kūrybą buvo blogai išrastas (tikriaus pasa-kius - tik suklijuotas) ir jį teko palikti Vilniuje, nes nėra įmanoma tokiam stovyje platinti... Dar neži-noma, kaip su šia knyga ateityje bus padaryta, nes pataisyti neįmanoma - reikia spausdinti iš naujo.

Grįžus namo, A. Kezio laukė nemaža darbų. Viena iš jų - "Galerijoje" planuo-tas Naujųjų Metų sutikimo pobūvis, na ir pasiruošimas parodai Lemonte.

Taip pat Algimantas Kezys papasakojo, jog per parodos atidarymą "Vartų" galerijoje Vilniuje; gruodžio 12 d. turėjo progą sutikti daug idomių žmonių. Vienas iš tokių susitikimų buvo buvo su literatu Jurgiu Ustinavičium (Napalys Augulis), kuris čia pat jam i-teikė neseniai pasirodžiu-sią knygą - romaną "Išskri-dusios bitės" apie jo trem-ties metus Sibire. Šios kny-gos viršelį puošia kito "sibirioko", fotomenininko, nekartą viešėjusio ir Čika-goje, Rimanto Diehavi-ciaus nuotrauka "Akmenė-jantis angelas".

PROTESTO SUSIRINKIMAS

Čikagoje, Jaunimo Cent-re vyko visuomenės susirinkimas, kuriame buvo pri-imta rezoliucija, prašanti JAV Lietuvių Bendruomenės, ALTOs bei kitų lietu-viškų organizacijų išsiaiškin-ti KAS YRA ATSAKINGAS UŽ KGB RŪMŲ REMONTĄ VILNIUJE, KURIO METŲ NAIKINAMI LKP IR KGB ŽIAURUMŲ ĮRODYMAI IR KITI KOMUNISTINIO MASKVOS TERORO LIU-DIJIMAI.

Raginama toki "remon-tą" sustabdyti ir atstatyti lietuvių kančių įrodymus buvusiose kalinių kamero-se bei tinkamai įvertinti TUŠ-KULENŲ DVARŲ TYRINĖ-JIMUS.

Reikia tikėtis, kad to-kie ar panašūs protestai, kaip šis, vykęs praėjus metų lapkričio pabaigoje nebus pamiršti ir kitur, ir dabar.

Šį susirinkimą sušaukė Ilgametis skaitytojas

Lietuvių Politinių Kalinių ir kelių aprašymais pa-

"NL" RĖMĖJŲ PRENUMERATAS ATSIUNTĖ:

E.Vaičekas, A.Zabukas, Vl.Janušauskas, Alb. Urbanas, Vyt.Miškinis, J.Pleins, Poetės Marijos Aukš-taitės Centras, V.Lukoševičius, B.Vilinskienė, B.Jung-meisteris, B.P.Juodelis, V.Viliušienė, V.Skabeikis, M.Ša-rauskas, J.Bezys, Nijolė Paulaitienė, J.Paukštys, G.Ged-vilienė, Br.Bendžienė, V.Priščepona, W.Lingaitienė, G.Kudžmienė, Vyt.Murauskas, Paulius Murauskas, J.Ba-taitis, dr.E. Knystautas, A.Niaura, Ig.Petrauskas, M.Krin-gelis, G.Tetmeyerienė, R.Rašytinis, L.Markūnas, K.Gu-džiūnas, Z.Brazauskas, dr.J.Kozak, A.Gelžinis, P.Kri-vinskas, I.Šimkus, J.Išganaitis, J.Paknys, J.Baltuonienė, A. Račinskas, J.Šeidy.

"NL" RĖMĖJŲ PRENUMERATŲ IR AUKŲ ATSIUNTĖ:

\$ 70,- E.Lengnikas; \$45,-V.Kongelis;\$25,- Mrs. V.Wyśniewski; po \$20,- L.Jurjonienė, St.Šetkus, J.Luko-šūnas, St.Jurgelis, B.Čižikas, H.Stepaitis; po \$10,- H. Butkevičius, E.Kalasauskas, A.Knystautienė, J.Krištolai-tis (3 m.); po \$5,- Alb.Jonelis, Klara Aniolauskienė, J.Astrauskas; \$3,-R.Bulovas.

"NL" AUKA ATSIUNTĖ:

\$50,- J.Dervaitis; \$25,- Pr.Kalesnikovas; \$15,- A.Gverzdys.

VISIEMS - nuoširdžiai AČIŪ.

"NL"

Sajungos ir Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras.

Lietuvoje, jau daugiau kaip 1½ metų žmonės pro-testuoja prieš Vytauto Skuo-džio paskyrimą į Genocido Centro vadovavimą, kuris pritaria ir vykdo tokio "remonto" eigai.

montreal

Mums rašo:

Pratesdamas prenumeratą trims metams, skaitytojas J.Krištolaitis savo laiške rašo:

"Vien Jūsų leidžiamo laikraščio pavadinimas išei-vijos lietuviui turi būti remtinas. Žodis "Nepriklausoma" pasidaro svarbus tada, kai pasijunti bejėgis, kito stipresnio, galingesnio valioje. Būti NEPRIKLAU-SOMAM ir blogiausiose sąlygose yra geriau, kaip vykdyti kitų įsakymus, kurie tarnauja tik jų tiks-lams."

...Nepamirškime tų laikų, kai Lietuva Nepriklausomy-bės neturėjo. Sąryšyje su tuo ir Jūsų laikraščio "Ne-priklausoma Lietuva" var-das pirmųjų leidėjų buvo duotas. Dabar Lietuva yra de jure ir de facto nepri-klausoma, o Jūsų laikraš-čio tai brangus vardas lietuviui-išeiviui...Sveikinu su Naujais Metais."

Kitame laiške A.Ste-paitienė rašo:

"...Nuoširdžiausi sveiki-nimai Naujų Metų proga. Linkiu Jums sveikatos, ramybės, ištvermės. Tegul praslenka kuo greičiau į jodiejį debesų mūsų Tėv-nėje...Didelis ačiū už straipsnį: Dėl "Lietuvos Ryto" ir kitokių pastatų sprogdinimo" /"NL"sausio 9 d./ Gaila, kad neteisin-gai buvo pažymėta auto-rius pavarde. Turėjo būti KESTUTIS LAKICKAS, bet ne Lavickas.(Atsiprašo-mė, kad blogai perskaitė-me. Red.)" Ji sako, kad autorius džiaugiasi straips-nio atspausdinimu ir pir-masis š.m."NL" numeris jau pakeliui į Vilnių."

Ilgametis skaitytojas ir kelių aprašymais pa-

sižymėjęs St.Dalius, rašo: kad prisijungdamas prenume-ratą pridėda auką, kad "...Dar toliau galėtumėt tėti tą nedėkingą leidimo darbą. Linkiu gražių Kalė-dų švenčių ir sėkmingų Naujų Metų, ypač, kad p.Redaktorė nepavartų ir dar rastų ryžto ir jėgų ilgus metus nešti redagavi-mo darbą".

Iš JAV, Willowbrook,IL, "Lietuvos Aido" įgaliotinis Br.Juodelis siųsdamas pre-numeratą ir geriausius linkėjimus, sako:

"Beskaitant kitus lietu-viškus laikraščius, mažai ką naujo sužinau iš Jūsų š-kio, kuris pavėluotai ateina. Tačiau - turime savo išei-vijos spaudą palaikyti. Kai sunkiai gyvenančioje Lietu-voje per 1995 metus išėjo 86 nauji laikraščiai (ELTOS pranešimu), mums būtų didelė gėda prarasti bent vieną, dar gyvą, išei-vijos laikraštį.

Ačiū! "NL"

Norime pridėti, kad ir be tų išpareigojusių talkininkų laikraščio siunti-mui, be korespondentų talkos - kiekvienam, o ir mūsų leidžiamam laik-raščiui, būtų dvigubai, jei ne trigubai sunkiau. Taigi-laikykimės visi.

METINIS A.V. PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Montrealyje įvyko 1996 m. sausio 14 d. po 11 valandų mišių. Tėv. J. Aranauskas pradė-jo susirinkimą malda "Tėve mūsų" ir tylos minutės pa-gerbimu mirusius parapijos narius. Prie stalo pakvietė komiteto narius: Elv. Kra-sowski - sekretoriauti, pirm. A. Joneli, protokolų sekretorių Eug. Dainių, išdininką - Vytautą Givį, (Br. Niedvarą ir Romą Otto, bet jie neužėmė savo vietų) ir Br. Staške-vičių - prarasti susirinki-mą.

Eug. Dainius perskaitė pereitų metų protokolą, kuris buvo priimtas prie-pataisų.

Vyt. Givis supažindino su parapijos finansais. Pa-aikėjo, kad šiais metais buvo mažiau pajamų.

Pirm. A. Jonelis pranešė apie pereitais metais pada-rytus pagerinimus bažny-čios šildymo srityje, pakei-čiant alyvos tankus ir ki-tus mažesnius pataisymus bei išlaidas.

Kleb. Tėv. Aranauskas pasidžiaugė peretais me-tais atšvęstu 50 metų ju-nigystės jubiliejum net tri-jose vietose. Taip pat tuo pačiu metu buvo atšvęstas ir choro 40 metų jubiliejus bei mūsų parapijos 45 me-tų gyvavimo jubiliejus.

Šiais metais nebuvo pasi-keitimų komisijos narių tarpe. Visi liko tie patys sekantiems metams.

Per sugestijas ir klau-simus MLB-nės pirm. Arūnas Staškevičius pranešė, kad šių metų vasario 12 dieną iš Lietuvos atvažiuoja Ro-mas Ozolas, kurį norėtume susitikti Montrealyje. Taip pat pranešė, kad tiems, kurie turi lietuviškus pasus vizos į Lietuvą įvažiavi-mui nereikia. Jis dar iške-

lė parko klausimą prie mūsų bažnyčios. Pasirodo, kad mes galėtume duoti tam parkui lietuvišką pa-vadinimą ar kokio nors žymaus žmogaus vardu pavadinti tą parką. Montre-alio miesto majoras P. Burke tam mielai pritaria. Nutarta visiems susirinkti ir apie tai pagalvoti.

Daugumas parapijiečių norėtų naujų virtuvės įren-gimų, nes tie seni šaldytu-vai ir krosnys prastai vei-kia. Buvo iškeltas sumany-mas atnaujinti laiptus ir grindis, įrengti automobi-lių pastatymo aikštelę. Br. Niedvaras pasiškino, kad su tokiu aikštelės įrengi-mu būtų susiję didelės išlaidos, nes reikėtų ją ap-tverti tvorele, įtaisyti dre-nažą, ir tuo pačiu pradėti mokėti miestui mokesčius.

Dar vienas iškeltas suma-nymas - pradėti mokėti ku-nigams algas. Klebonas pa-aikino, kad čeliau bus ga-lima tai padaryti, kai kun. K. Ambrasas sulauks "lan-ded imigrant" statuso, kuri tikisi netrukus gauti. Tada jis perims klebono pa-reigas ir galės įvesti nau-jus potvarkius.

Br. Staškevičius visiems padėkojo už gausų dalyva-vimą, visiems choristams už gražias giesmes, komi-tetui už nuoširdų darbą ir pakvietė pasivaikinti komi-teto surengtomis vaisėmis ir kava, kuriomis pasirūpi-no Elvira Krasowski ir Albertas Jonelis. G.M.

• Juozas PUKTERIS, ilga-metis "NL" skaitytojas, susirgo ir yra gydomas Hotel Dieu ligoninėje.

Linkime greitai pa-sveikti.

• Montrealio VYRŲ OKTE-TAS jau pradėjo repetuoti VASARIO 16 d.minėjimo programai su muz. A-leksandru Stankevičium.

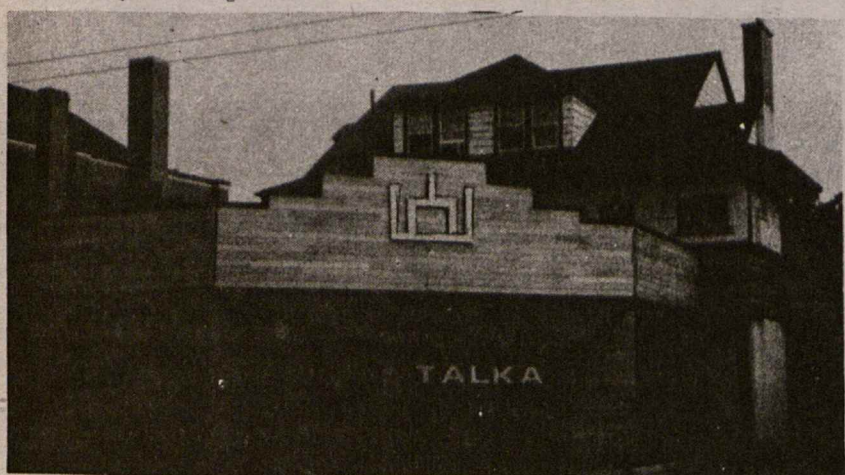
KANADOS ŽUVYS-SVEIKATOS PALAIKYMUI.

Kanados GUELPH Uni-versiteto mitybos profeso-rius Bruce Holub'as, žino-vas, kaip veikia organizma Omega-3 riebalinės rūgštys, randamos koncentruotais kiekiais Kanados gėlo vanden žuvyse (įskaitant upė-takį "rainbow trout"), atli-ko eilę tyrimų ir skelbia, kad:

* valgant 5 kartus į savaitę upėtakių, sumažėjo tiriamų asmenų kraujo riebumas 35% ir sumenkėjo kraujo ląstelių sukietėjimas arterijose.

Prof.Holub'as taip pat ištyrė, kad randami didesni kiekiai Omega -3 riebalinių rūgščių smegenyse ir arte-rijose tų gyvūnų, kurie minta žuvų aliejumi. Jis ragina, kad žmonės susido-mėtų Omega-3 ir vartotų daugiau žuvų maistui, no-rint ilgiau išlaikyti širdies sveikatingumą. Jis reko-menduoja 2 ar 3 kartus savaitėje valgyti žuvų patiekalus.

VIENINTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE, IŠKURĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"T A L K A"--LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.75%	Asmeninės nuo 13.00%
santapas 3.25%	nekiln. turto 1 m. 7.25%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 4.75%	Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda
180 dienų indėlius 4.75%	pagal santaupų dydį
1 m. term.indėlius 5.50%	iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000. Be to, narių
2 m. term.indėlius 5.50%	santapos apdraustos
3 m. term.indėlius 5.875%	TALKOS atsargos kapitalu
4 m. term.indėlius 6.25%	per 2 mil. dol. ir Kanados
5 m. term.indėlius 6.75%	valdžios iki \$60.000
RRSP ir RRIF (Variable) 3.00%	sumos draudimu.
1 m.ind. 5.50%	
2 m.ind. 5.50%	
3 m.ind. 5.875%	
4 m.ind. 6.25%	
5 m.ind. 6.75%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

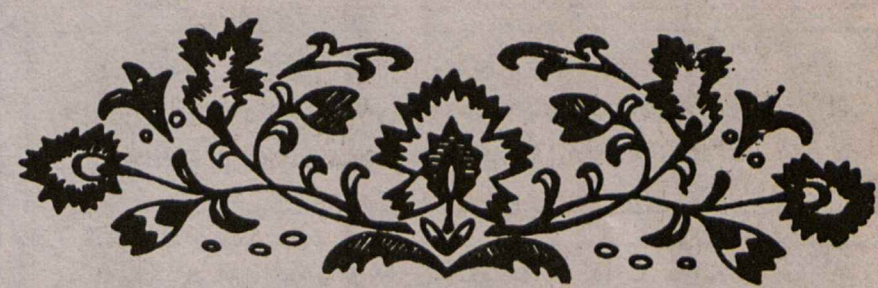
Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REM KIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F.Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd., 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Kopyčios

MIRUSIEJI:

• **PETRAS BOTYRIUS**, 93 m. amžiaus, mirė sausio mėn. 13 d.
Palaidotas iš Šv. Kazimiero P-jos Notre Dame des Neiges kapinėse.
Užuoja artimiesiems.

• **Daivos (Jaugelytės)** ir **Daniel ZATKOVIC** pirmagimė dukrelė pakrikštyta AV P-jos bažnyčioje Jaquelina-Valerija vardais.

• **LIETUVOS RADIO** laida Šiaurės Amerikai nuo š.m. sausio mėn. 1 d. transliuojama kasdien po 1 valandą, 7 val.vakaro 5910 kHz dažniu.

SESERYS MILAKNYTĖS ĮSIGIJO MOKSLO LAIPSNIS

- **DEBRA MILAKNYTĖ** "Concordia" Universitete užbaigė studijas "Management Information Systems" srityje ir gavo Bachelor of Commerce" laipsnį.
- **ALLISON MILAKNYTĖ** "Concordia" Universitete gavo Bachelor of Political Science laipsnį.

Priėmusi darbo pasiūlymą, žada ir toliau tęsti studijas bei tobulintis kompiuterių sistemos moksle.

Debra ir Allison yra Janinos ir a.a.Rene Milaknių dukros.

Sveikiname ir linkime joms geriausios sėkmės!

• **V.R.AKSTINO** dailės darbų paroda vyks nuo sausio 31 d.- vasario 4 d., imtinai nuo antradienio iki šeštadienio, 12 val.-6 val.v., šeštadieniais nuo 12-5 val.v., 5686 Moncland Ave. Vykstant Metro - stotis Villa Maria, išėjus iš stoties pasukti į kairę, tuomet esate Moncland Ave. Kam pakeliui - tinka autobusas 103.

• **Linksmame Naujų Metų sutikime**, kurį surengė Jūrų Šaulių Kuopa **NERINGA**, šaunias vaišes paruošė **Anelė Keršienė** su dukters **Teresės Mickienės** talka, o stalų tarnyboje dirbo sūnūs **Juozas** ir **Andrius**, bei žentas **Antanas Mickus**.

• **TIKIMASI**, kad Lietuvos Seimo narys **ROMUALDAS OZOLAS** galės susipažinti ir su Montrealio lietuvių visuomene **Vasario mėn. 11 d., sekmadienį, AV P-jos salėje** po pamaldų, jeigu visi atvykimo formai vyks sklandžiai.

• **SESELĖ PAULĖ** ruošia vaikučius Pirmajai Komunijai, kuri bus suteikta š.m. gegužės mėn. 5 d., sekmadienį, AV P-jos bažnyčioje. Norintieji užsirašyti, prašomi skambinti tel:766-9397.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 78 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS MONTREALYJE

ĮVYKS 1996 M. VASARIO MĖN. 18 D. SEKMADIENĮ

Aušros Vartų parapijoje.

11 val.r. - Iškilmingos pamaldos šventovėje
12 val. - Minėjimo Aktas salėje

Paskaitininkas: Lietuvos Ambasados Kanadoje patikėtinis **JONAS PASLAUSKAS**

Dainuoja: Montrealio Vyrų Oktetas ir Moterų Dainos Vienetas "AUŠRA"

Akomp. muz. ALEKSANDRAS STANKEVIČIUS

ĮĖJIMAS Laisva auka; Po minėjimo - Kavutė

ORGANIZACIJOS KVIEČIAMOS DALYVAUTI SU VĖLIAVOMISI!

Rengia - KLB Montrealio A-kės Valdyba

Montrealio skautų-čių Žiemos Stovykloje:Pauliukas Mickus, Krista Ptašinskaitė, Sophie Bulotaitė, Antanukas Mickus, Marius Nagys, Sebastijonas Ptašinskas. Nuotr: A.Mickus

SMAGI IR IDOMI SKAUTŲ ŽIEMOS STOVYKLA

Š.m.sausio mėn.12-13-14 d.d.,vyko skautų-čių stovykla.

Penktadienio vakare atvykę tėvai ir vaikai, buvę skautai- pirmosios kregždės stovyklauti,- buvo nustebę jausia, didele, šilta ir gražia patalpa su židiniu ir vaizdu į gamtą.

Atidaryme dalyvavo 16 vaikų nuo 6-16 m.amžiaus. Tą vakarą visi žiūrėjo video filmą, kaip išrengti žiemos sąlygomis, miške sniego namelį- igloo, kaip sako inuitai.

Šeštadienio skaisti saulė atviliojo dar 3-jų ir 4-rių metų vaikučius su tėvais prisijungti prie jau esančiųjų. Šių metų Žiemos Stovykla ir buvo suplanuota taip, kad ir tėvai, ar kiti šeimos nariai, irgi galėtų kartu pastovyklauti.

Skautai vykdė savo programą: kartu su skautais kandidatais jie pradėjo sniego namelio statybą, kuriame paskui skautiškai ir nakvojo. Broliai skautai- Gilius Bulota, Romas Otto ir Rimas Piečaitis vadavo šiam projektui. Jaunesnieji skautai, vadovaujant Audrai Žurkevičiūtei, Gintarui Nagiui ir Vytui Ptašinskiui, apsiginklavę sniegbačiais (irgi eskimų išradimas) iškeliavo į klevų nukirninimo vietovę. Šiųvyka truko porą valandų.

Tos dienos popietėje atvyko dar kelios šeimos su būsimais skautukais ir visi, dviejų stambių arklių traukiamu važmeniu nuvyko apžiūrėti ūkio. Vaikai čia buvo supažindinti su įvairiais ūkio gyvuliais ir net turėjo progos pasidžiaugti 4-rių dienų avinėliu.

Į stovyklavietę sugrįžo slidėmis, kurias buvo kartu pasiėmę.

Vakare vyko laužas, jame dalyvavo jau 43 stovyklautojai- jų tarpe buvę skautai, dabartiniai ir būsimieji skautai-tės. Žvilė Jurkutė pravedė laužą su mėgstamomis ir visų atsi-

menamomis dainomis, kurias ji labai gerai parinko.

Vaikai irgi atliko eilę pasirodymų, kuriems ruošėsi dienos metu.

Prisikvėpavę gryo miško oro, prisisportavę ir pilni įspūdžių jaunieji stovyklautojai bė vargo užmigo saldžiu miegu.

Sekmadienio rytą atvyko kun.Tėv. K.Ambrasas, kuris atnašavo Mišias. Būdamas, pasirodo, puikus slidinėtojas, atsivežė ir slides bei atitinkamą aprangą, turėjo progos pasidžiaugti gamtoje.

Skautai ir skautai-kandidatai, kaip dalį programos, privalėjo sekmadienio pietus išsivirti sau patys lauke ir labai skaniai suvalgė dešreles, pupas, bulves su spurgučiais.

Važinėjosi ir rogutėmis, nes buvo padarytas specialus kalnas tam tikslui ir rogutės nuo jo leidosi visu smagumu.

Sekmadienį po pietų vyko stovyklos uždarymas. Tuntininkas Gintaras Nagys visiems išdalino uždirtus Žiemos Stovyklos programos žymenis, nes per savaitę visi skautai-tės

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830

FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29.000.000

REZERVAS virš \$2.000.000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	5.00%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	5.25%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	5.50%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Elnamos sąsk.	1.00%
1 metų	4.50%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	5.00%
180 d. - 364 d.	4.25%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	5.25%
120 d. - 179 d.	4.25%	RRIF-RRSP - 3 m.term.	5.50%
60 d. - 119 d.	4.00%	RRIF - RRSP - taup.	3.00%
30 d. - 59 d.	4.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	8.00%
1 metų	6.90%		
2 metų	7.45%		
3 metų	7.70%		

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

ruošėsi Žiemos Stovyklos specialybei: "Gold Level Winter Camping", o Vilkiukai ir Paukštytės- slidinėjimo specialybei.

Atėjo laikas sutvarkyti patalpas, į talką buvo pakviesti ir tėvai, ir atsiveikinti. Išvykdami vaikai klausinėjo savo tėvų ar ir kitą metų bus tokia Žiemos Stovykla, taip labai jiems patiko programa ir vieta. Jie žadėjo atsukti po laišką "NL" Redakcijai, papasakodami savo įspūdžius.

Aldona Nagienė buvo atsakinga už visų išalkusių-

jų pamaitinimą. Šeštadienio vakare jai talkininkavo Teresė Mickienė, Angelė Ptašinskienė ir Jonė Žiaugrienė. Visiems buvo skanūs "spagetti" su geru antpilu, Cezario salotos ir česnakinė duona. O Gytis Žiaugra atliko skautišką gerą darbą ir suplovė visus indus.

Parkas- nuostabiai gražus, didelis, Montrealio salos pabaigoje, Vakaruose. Oras pasitakė irgi ne peršaltas.

Visi buvo dėkingi vadovams ir talkininkams už tokių puikių skautišką savaitę.

Dal.

RUOŠIAMAS TALPINTUVAS LIETUVAI

Naujas talpintuvus su labai svarbiais mediciniškais įrenginiais jau pradėtas ruošti. Vieno talpintuvo pasiuntimas kainuoja apie 4.500 dolerių.

Montrealio Lietuvių Bendruomenė viena nepajė-

gia tokią siuntą finansuoti, iki dabar yra gavusi buvusiems talpintuvams įvairios paramos, tad ir šiam kreipiasi į organizacijas ir pavienius asmenis prašydama piniginių pagalbos.

Norintieji prisidėti gali įnešti į LITĄ arba perduoti Broniui Nėdvarui.

Exercise regularly to maintain a normal blood pressure.

At the heart of the solution!

Tel.: (514) 871-1551 or 1-800-567-8563 Fax: (514) 871-1464

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI - AUTOMOBILIAI - PREKYBA - ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B, DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

EUROPARCEL

Siuntiniai į Lietuvą lėktuvu priimami kiekvieną trečiadienį, 1450 De Seve, Montreal, P.Q.H4E 2A7. Tik \$5.10 už kg + \$10.- už pristatymą į namus. INFORMACIJAI ir kitais reikalais skambinti bet kada: Vytautas Gruodis, Jr.
TEL: (514) 937-9898

LES TOITURES

R.P.S. MIRON INC.

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Swezey 3272 Boul. LASALLE
Mark Richard Verdun (Québec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941, FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamp.45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5, tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(buv.dr. J.MALŠKOS biuras)
1440 St.Catharine St., W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. ALAIN (ALÉNAS) PAVILANIS
Šeimos gydytojas (bendra praktika)
2025 Plessis, Montreal, tel: 876 - 6900

Dr. GERALD J. PEARL, M.D., M.Sc., F.R.C.S(C)
CHIRURGAS
1414 Drummond Street, Suite 1003,
Montreal, Que., H3G 1W1 tel:(514) 845-6645
Dr.G.J.PEARL yra buvęs dr.A.S.Popieraičio kolega,
ir savo žinioje turi jo buvusių pacientų ligos bylas.

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430; Fax: 871-1784

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Sluvis ir parduodu

1449 rue St.Alexandre
Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 ch.QUEEN MARY Rd.

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel: 481-6608